

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

1
ДИНАР
1952

ГОДИНА
XXIX
БРОЈ
880
9. XI 1968.

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

— Док је мама на њуш, ја ваља моју да сјавам у њеном кревету а свој да усјуим њу?

Ketelam

ДОГОДИЛО СЕ...

УЗАЛУДНА ХРАБРОСТ. — Мали Нигел Слај из Бермингема, у Енглеској храбро се држао када је отишао на операцију. Али, кад се вратио кући родитељи су утврдили да му је, грешком, уместо киле с леве оперисана кила с десне стране. И сад — опет под нож!

ПОДВОДНА ЉУЉАШКА. — Велики акваријум у Вики Вичију, у Флориди, добио је још једну атракцију. Кроз дебеле стаклене зидове циновог базена посетиоци могу да посматрају једну савремену „сирену“ која на љуљашци с пречком изводи своје вештине. Разуме се да њене поједине тачке не трају дуго јер подводна гимнастичарка не носи маску и с времена на време мора да изрони на површину да би удахнула ваздух.

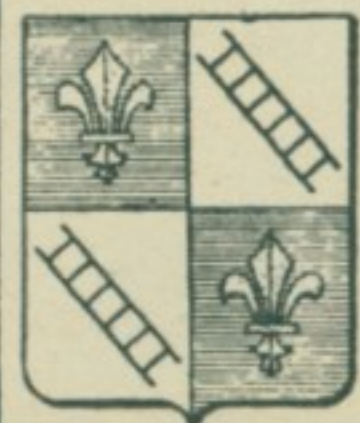

Ripley's

Вероватли или не!

Француски историчар ОГИСТЕН ТИЈЕРИ

(1795—1856)
ИЗДИКТИРАО ЈЕ
20 ТОМОВА СВОЈЕ
ВЕОМА ЦЕЉЕНЕ
ИСТОРИЈЕ ФРАНЦУСКЕ
ПОТПУНО СЛЕП И
ПАРАЛИЗОВАН БЕЗАН
ЗА ПОСТЕЉУ.

У ГРБУ

Француског
града Шела
као успомена на
давна времена
налазе се **ДВОЈЕ**
ЛЕСТИЦЕ КОЈЕ СУ,
ВЕЗАНЕ ПРИ ВРХУ,
СЛУЖИЛЕ КАО
ВЕШАЛА.

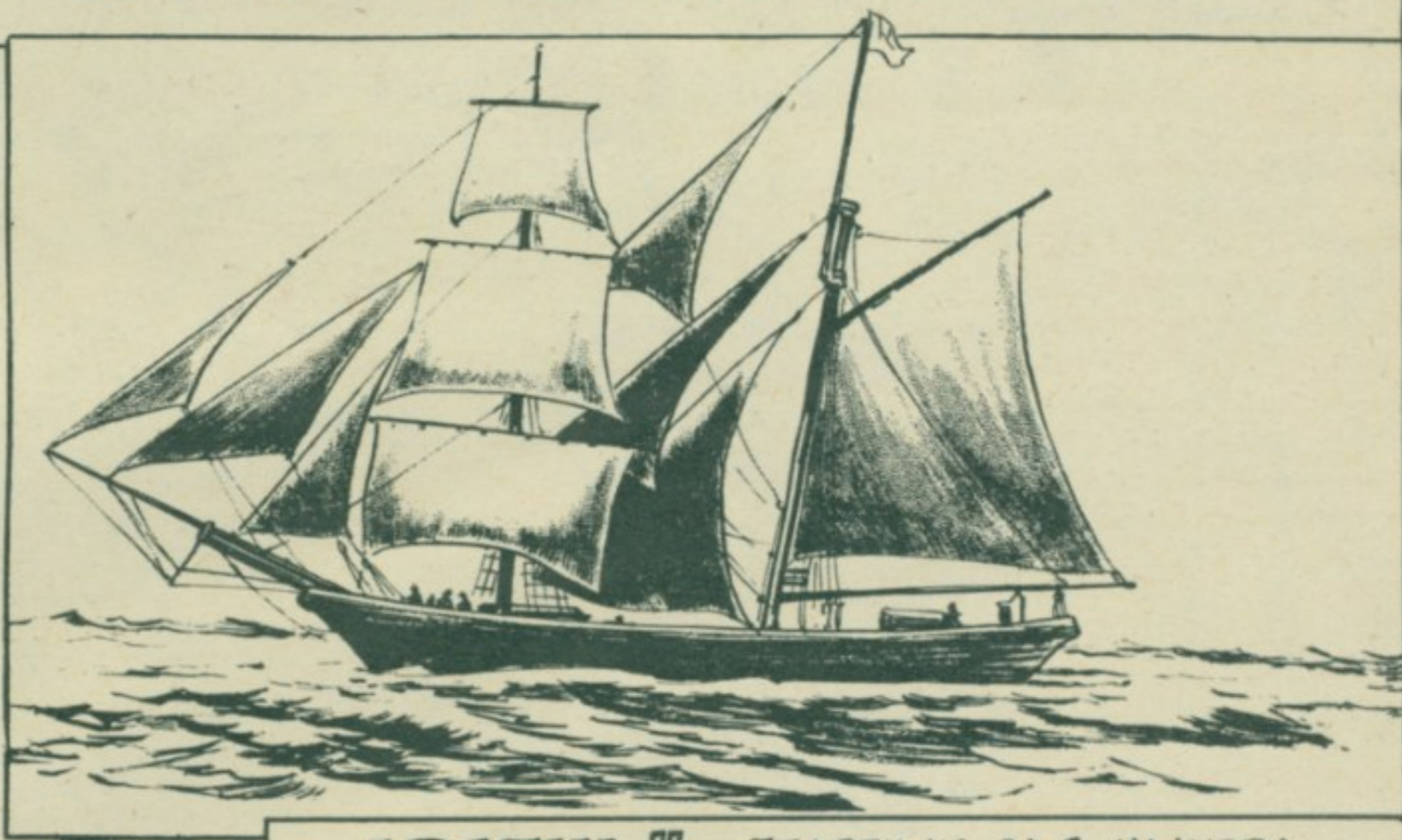
СПОРЕ РАСТАВИКА

(БИЛКЕ НЕЦВЕТНИЦЕ)
ОБАВИЈЕНЕ СУ СА
4 ТРАКЕ КОЈЕ СЕ
СКУПЕ КАД ЈЕ
СУША
СТВАРАЈУКИ
ТАКО ПРИТИСАК
КОЈИ ТЕ СПОРЕ
ИЗБАЦИ
ОИМ КИША
НАТОПИ
ТРАКЕ.

Малајско ЦРВЕНО СМОКВИНО ДРВО

(FICUS VARIEGATA)
6 ПУТА ГОДИШЊЕ ДОНОСИ
ПЛОДОВЕ КОЈИ РАСТУ
НА САМОМ СТАБУ.

„ДРАГУЉ“

ЈЕДРЕЊАК СА 6 ЧЛАНОВА
ПОСАДЕ И 4 ПУТНИКА, КОЈИ
ЈЕ ПРЕНОСИО 500 ЦАКОВА
ПШЕНИЦЕ, УПЛОВИО ЈЕ У ЗАКЛОЊЕНУ ЈУЖНУ
ЛУКУ НА ОСТРВУ РОТНИСТ (АУСТРАЛИЈА) 17. МАЈА
1876. И **ИЗНЕНАДА НЕСТАО!**
ГЊУРЦИ СУ ПРОНАШЛИ ПОТОНУЛИ БРОД СА
ЈОШ РАЗАПЕТИМ ЈЕДРИМА АЛИ НИСУ МОГЛИ ДА
ОТКРИЈУ УЗРОК НЕСРЕБЕ **НИТИ ИКАКВОГ**
ТРАГА ОД НАСТРАДАЛИХ МОРНАРА
И ПУТНИКА.

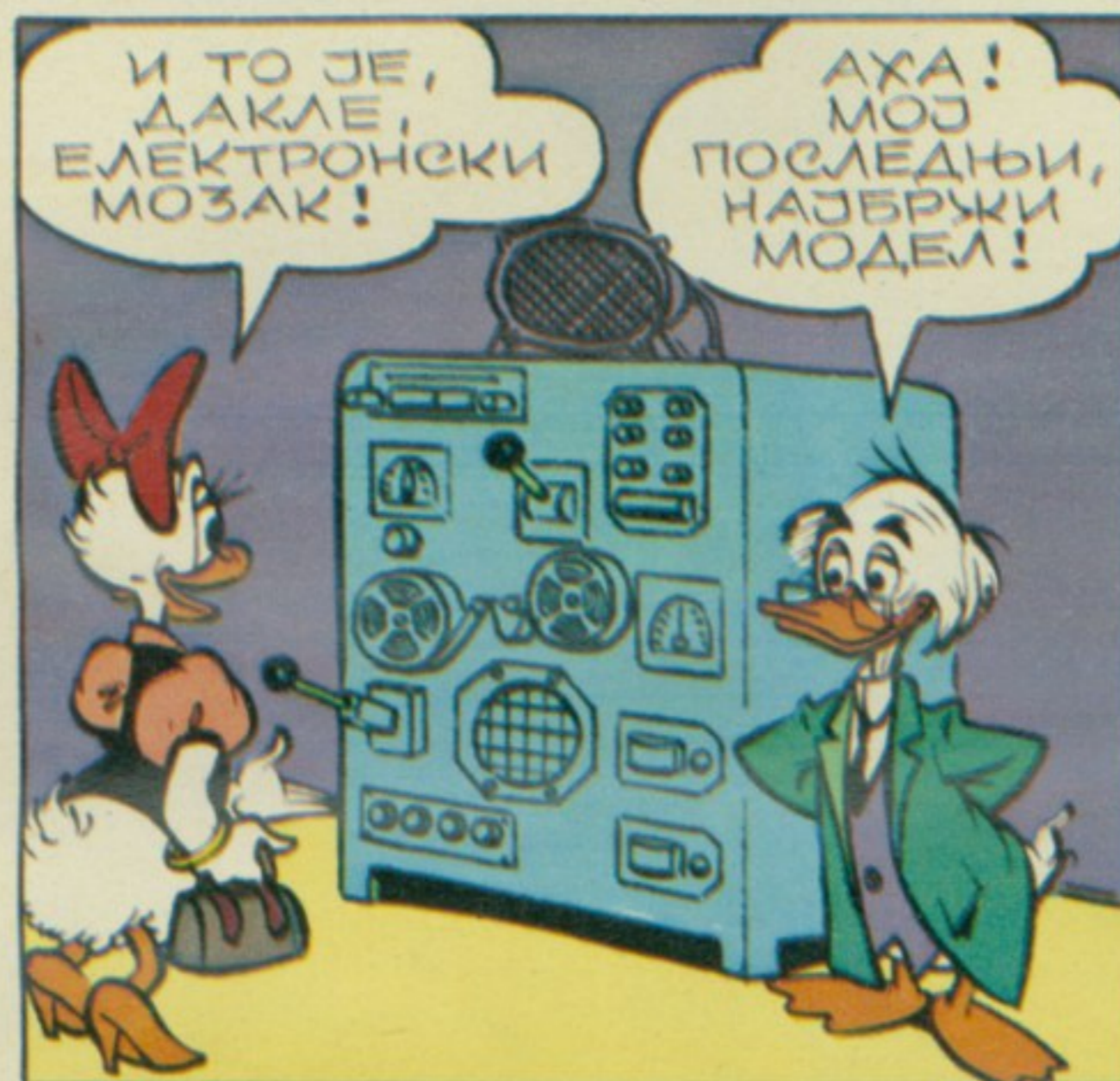
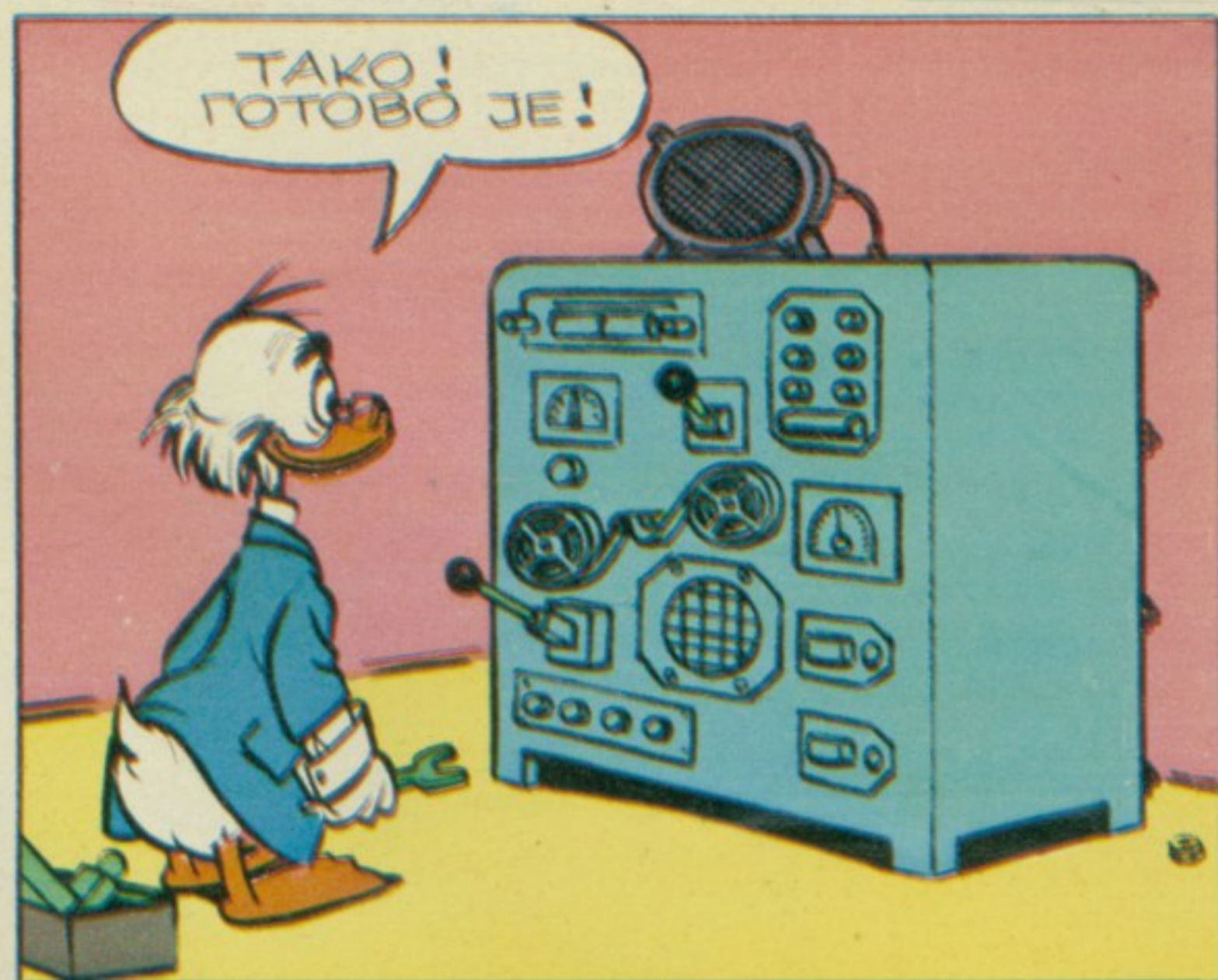
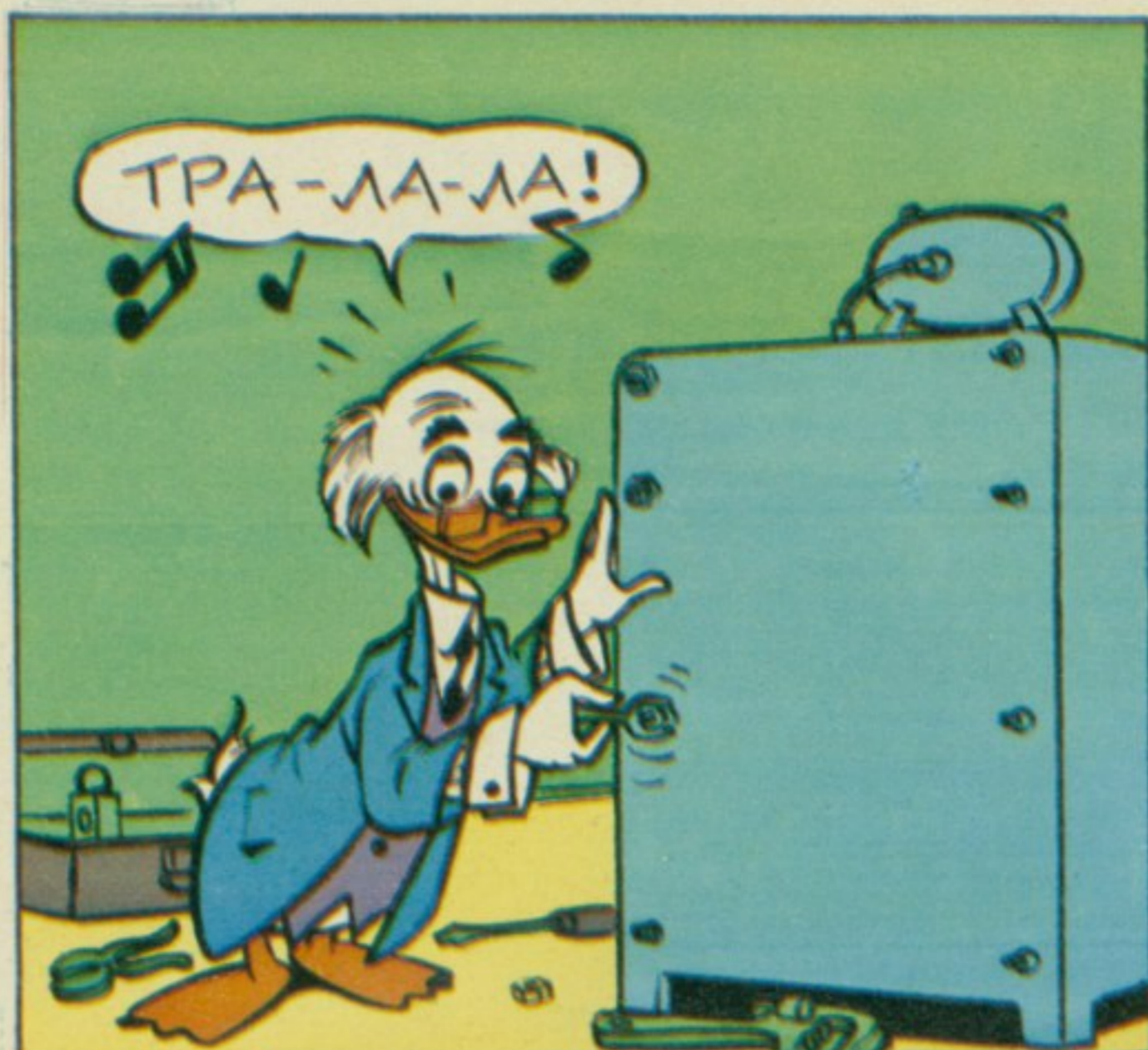
ШАРЛОТА ЈОНГ

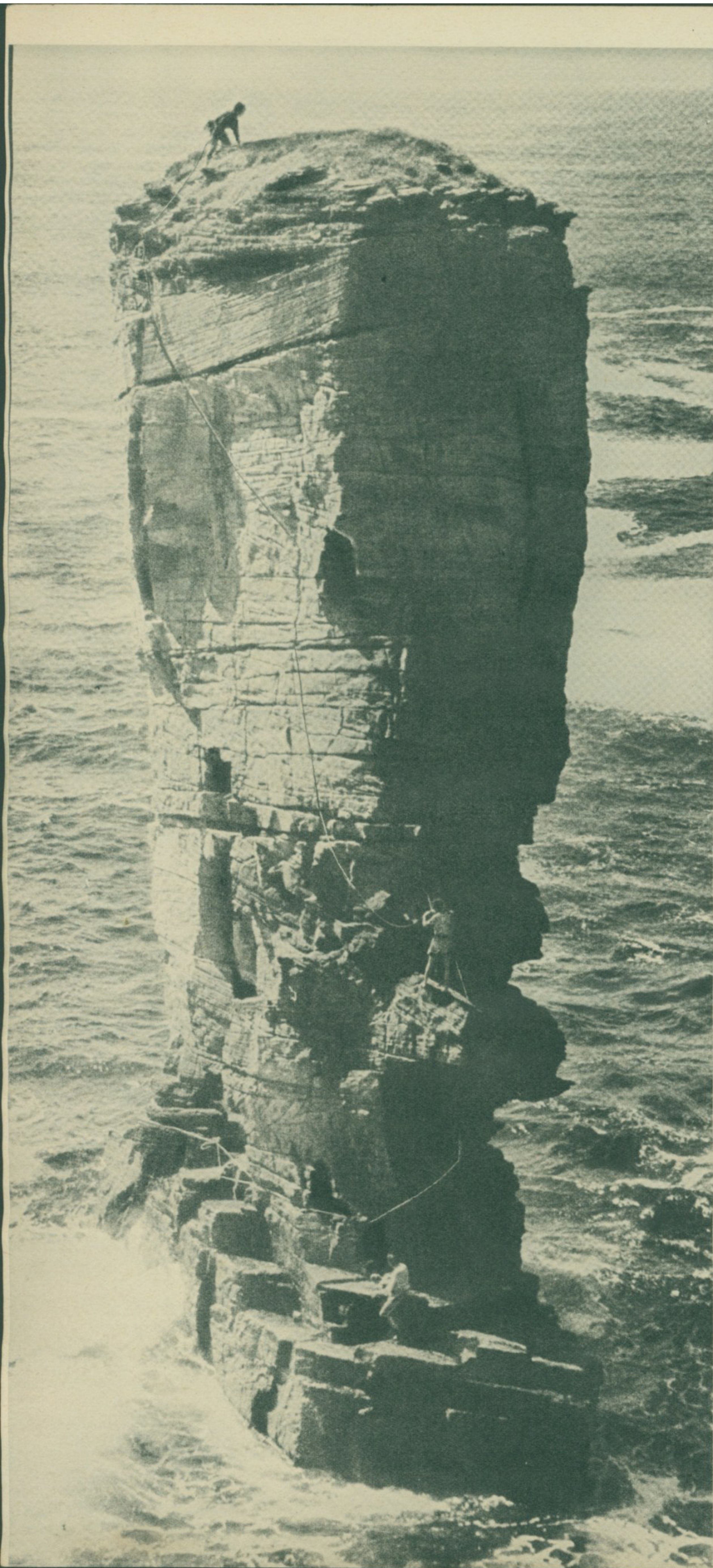
(1823—1901)
ЕНГЛЕСКА
РОМАНСИЈЕРКА
ПОЧЕЛА ЈЕ
ДА ПРЕДАЈЕ
У НЕДЕЉНОЈ
ШКОЛИ КАД
ЈЕ ИМАЛА
7 ГОДИНА
И БИЛА ЈЕ
ПРЕДАВАЧ
71 ГОДИНУ.

WALT
DISNEY

ПАЈА
ПАТАК

СТЕНА ОСВОЈЕНА ЗА ТЕЛЕВИЗИЈУ

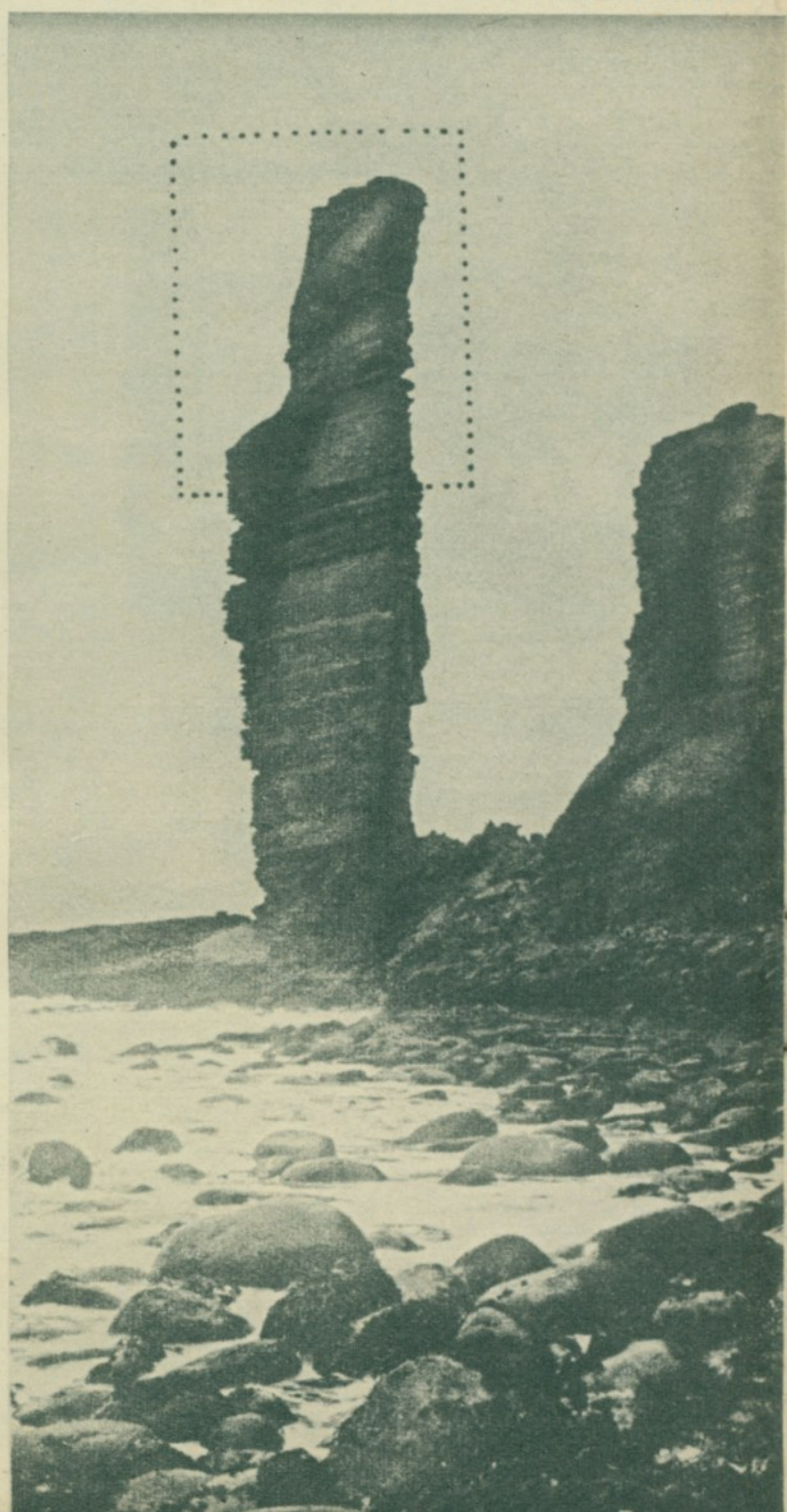
**ББС ЈЕ ДРЖАЛА 48 САТИ У
НАПЕТОСТИ СВОЈЕ ГЛЕДАОЦЕ**

Британска телевизијска компанија (ББС) пружила је својим гледаоцима заиста узбудљив приказ. Читава два дана они су могли да гледају директно сниману емисију „Освајање стене зване „Старац из Хоја“. Ова стена, која се налази у Атлантском океану поред острва Хој је најнеприступачнија у Енглеској. Лако се мрви као да је од шећера а готово је сасвим окомита.

У освајању стене „Старац из Хоја“ учествовали су најчувенији британски алпини-

сти на челу са шампионом Џоџе Брауном и неколицином заиста храбрих телевизијских камермана. Телевизијски гледаоци држани су у напетости 48 часова. Један је касније изјавио: „Осећао сам се прилично постиђен што гледам ову емисију. Било ми је горе него да у циркусу посматрам борбу дресера и побеснелог лава. Тамо све траје тре нутак, а ово читаво два дана! Најтеже ми је било кад сам се спремао на починак. Знао сам да ови храбри младићи само зато да би нас за

ПЛАНИНАРИМА СУ БИЛА ПОТРЕБНА ДВА ДАНА ДА БИ ОСВОЈИЛИ 140 МЕТАРА ВИСОКУ СТЕНУ ЗВАНУ „СТАРАЦ ИЗ ХОЈА“. ПОРЕД ХРАНЕ И ОПРЕМЕ ЗА ПЛАНИНАРЕЊЕ АЛПИНИСТИ СУ МОРАЛИ ДА НОСЕ И ТЕЛЕВИЗИЈСКЕ КАМЕРЕ

ГРУПА ПЛАНИНАРА И КАМЕРМАНА НА ЧЕЛУ СА СЛАВНИМ БРИТАНСКИМ АЛПИНИСТОМ ЦОЕ БРАУНОМ (ПРВИ СЛЕВА) КОЈА ЈЕ ОСВОЈИЛА „СТАРЦА ИЗ ХОЈА“.

бавили сада vise над провалијом у својим љуљашкама од ужади осветљени једино јаким електричним батеријама, док ја лежем у топао кревет“.

Да би се поштовао ред програма телевизијске станице ББС пењање је обављено тачно по плану, а емитовање етапа освајања стене трајало је сваки пут

по петнаест минута.

Не треба ни рећи да су се планинари и камермани данима вежбали пре него што су се упустили у овај заиста храбар подвиг.

ВАШАР

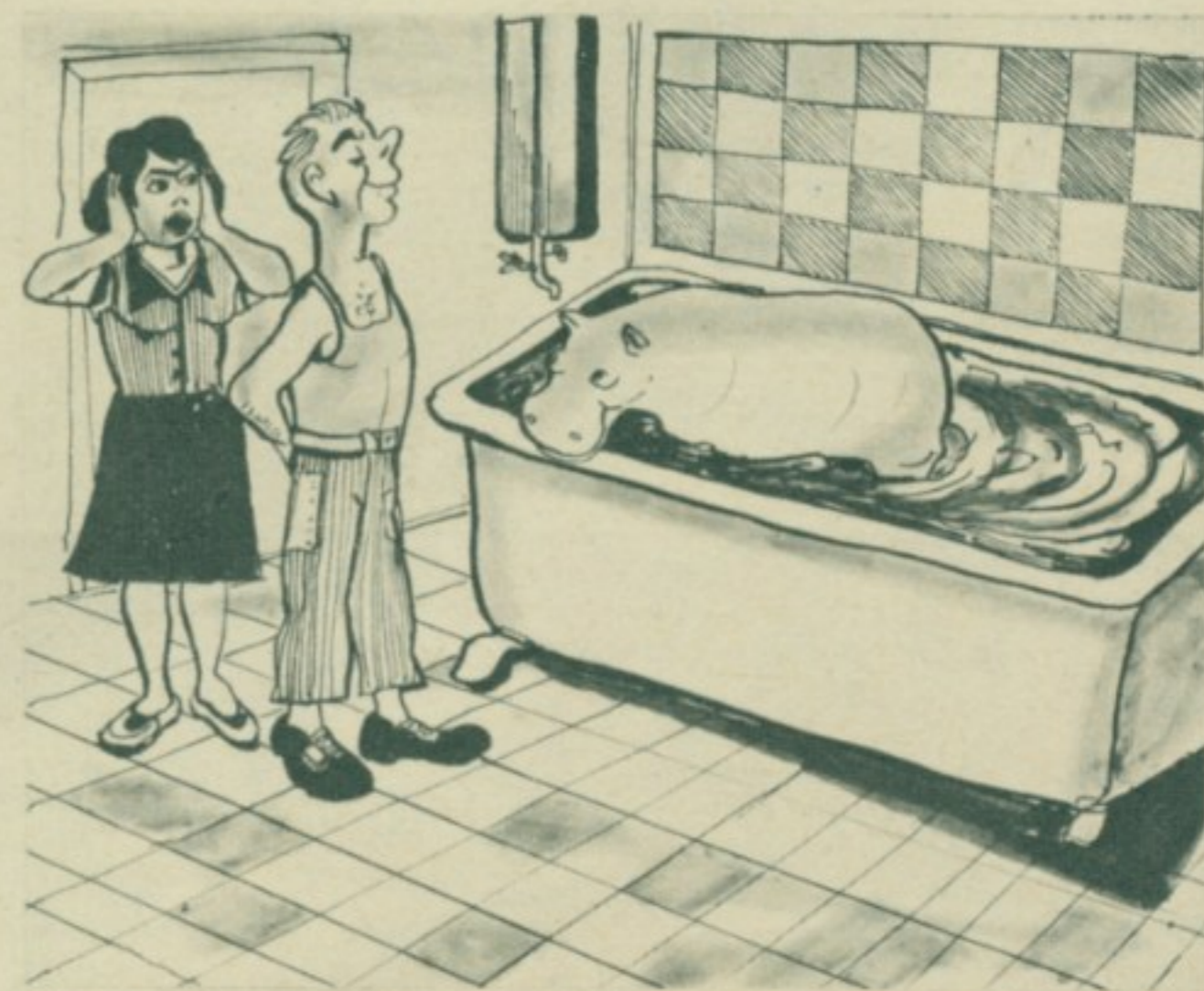
СА СВИХ КОНТИНЕНАТА

ПРАВО НА СУНЦЕ. — Сунчева светлост коју је заклонила једна петоспратница процењена је на 1, 666.800 ст. динара. Толику је одштету доделио суд шездесетогодишњем Буикуру Тагаки из јапанског града Фукуокуа испред чијих је врата градска банка подигла своју нову зграду. „Сваки човек има право на сунце и нико му га не сме одузети“, мишљење је суда.

ШАМПИОН РУЖНОЋЕ. — Хозе Парола из једног села у близини Билбаоа већ четврти пут осваја титулу најружнијег човека у покрајини. Према мишљењу жирија, Парола нема премца у ружноћи и све док је жив ту му титулу нико неће одузети. Пароли је жао што се ниједно од његове деце није лико уметнуло на њега већ на мајку, која је лепа

НИЛСКИ КОЊ У КАДИ. — Цуд Вудфорд, жена једног ветеринара из Кампале, у Уганди, воли животиње. Али свака љубав има граница. Она је пристала да прими у кућу једног малог нилског коња кога је његова мајка напустила јер је њен муж желео да изблиза проучава начин живота ове животиње. Али је затражила развод кад га је њен муж сместио у каду.

КАПЕТАН Кејт

Џејт и њени савезници савладали су
дон Карлосове војнике...

ДОН КАРЛОС ЋЕ НАС ЖИВЕ ОДРАТИ ШТО СМО ДО-
ЗВОЛИЛИ ДА ОВА ЖЕНА ДОЂЕ ДО СВОГ БРОДА!

ТЕШКО
НАМА,
АМИГО...

СВА СРЕЌА ШТО НЕМА
ВЕТРА ДА РАСТЕРА ОВУ МАГЛУ!
ДЕВОЈКА СЕ ДОМОГЛА СВОГ
БРОДА ДА НЕ МОЖЕ
ДА ОТПЛОВИ!

ИТА "ПЕСМИ ВЕТРА"...

НЕ МОЖЕМО ЧЕКАТИ ДА
СЕ ВРЕМЕ ПРОЛЕПША ДА БИСМО
ОСЛОБОДИЛИ НАШЕ ДРУГОВЕ
С ДОН КАРЛОСОВОГ
БРОДА!

ЈЕДРА НЕ
МОЖЕМО УПОТРЕБИТИ...
ЗАТО ЋЕМО ПРИОНУТИ
НА ВЕСЛА! А ШТО
СЕ ТИЧЕ
МАГЛЕ...

... ВИ СТЕ ГОДИНАМА РИБАРИЛИ У
ОВИМ ВОДАМА, СЕЊОР... СИГУРНА САМ
ДА БОЉЕГ ВОДИЧА НЕ БИХ
МОГЛА ДА НАЂЕМ!

Дугачка весла нечујно су спуштена
у воду и "ПЕСМА ВЕТРА" испловила
је из луке...

АКО ЈЕ ДОН КАРЛОСОВ
БРОД ЈОШ НАСУКАН, ИМА
НАДЕ! АЛИ, АКО ЈЕ УСПЕО
ДА ГА ОСЛОБОДИ...

НА МОЉБУ »ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА« ЈЕДНА МАЈКА ОПИСУЈЕ КАКО СЕ 11 ГОДИНА БОРИ ДА ЊЕН СИН ПРОХОДА

Хоћу све да вам испричам само због једног: у човековом животу постоји нешто веома драгоцено — то је његова велика нада, његова вера да ће сутра бити боље.

Моја прича почиње у недељу, 12. маја 1957. године. Тога дана родила сам у земунској болници прво и једино дете, сина Радомира, кога смо назвали Мики.

Била сам срећна, али мир ми је убрзо био помућен. Мики неће да једе. Само спава, спава, и никако да се пробуди. Лекари ме убеђују да је то нормално и да не треба да бринем.

После четири дана одлазимо из болнице кући. Мики и даље спава и ништа не једе. Тако је прошло и првих седам дана код наше куће. Затим се пробудио али није отада престајао да плаче. Плакао је данима и ноћима. Мој муж и ја били смо све више забринути.

ПРВИ СТРАХ

Бабица која је долазила да га купа рекла нам је кад је Микију већ било четири месеца да је он тек прележао жутицу и да ту нешто није у реду. Јер, готово сва деца прележе порођајну жутицу, али болест већ после две недеље нестане. Мики је имао жутицу пуна три и по месеца, а да ми нисмо ни знали. Да ли ће то оставити неке последице? Мој страх је огроман. Поготову што смо приметили да он не држи главу као што треба. Очигледно је да Мики није здрав.

Поново одлазимо у болницу. Лекари праве неке пробе и контроле. Највише их брине што Мики ништа не једе. Дају му лекове како би му се побољшао апетит, али ништа не помаже. Он или плаче, или спава.

Када је Микију било седам месеци, поставили смо га у креветић тако да може да седи. Али његово немоћно тело се само опружило. Друга деца са седам месеци могу да седе. Нисам ни приметила када сам почела да плачем. Муж ме теши, каже, биће све у реду, то су вероватно последице оне жути-

це. Зар не чујеш како лепо и чисто изговара неке речи, каже он. Видећеш, биће све добро.

Да, занста, Мики сасвим лепо уме да каже „ба-ба“ и још неке речи, као и сва друга деца. Али, постоји у нама стрепња да не види и не чује добро?

Са годину дана деца обично почну да ходају или се бар уз нечију помоћ држе на ногама. Наш Мики још не може ни да седи.

ОД ЛЕКАРА ДО ЛЕКАРА

Сад је све јасно. Микију се десило нешто страшно. Идемо од лекара до лекара. Ко год нам нешто каже за неког лекара ми идемо њему. Идемо и надамо се.

Конечно, један лекар, доцент, први нам је рекао страшну истину. Одмерено и пробриним речима објаснио нам је да је Мики као сасвим мали највероватније имао излив крви у мозак и да никада неће моћи да хода.

УСПОМЕНА ИЗ ЦЕНТРА ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЈУ. МИКИ (ЛЕВО) СА ДРУГОМ, ПОСЛЕ ВЕЖБЕ.

— Има ли помоћи — питам га сва очајна.

— Сада је касно. Можда би, да се та крв одстранила док је био сасвим мали, последице биле лакше.

Ипак, мислила сам да се он преварио.

Други лекар ми је рекао нешто још страшније:

— Немојте више да размишљате о томе. Боље је да родите још једно дете које ће бити здраво...

Значи, Мики никада неће бити као и друга деца. Неће моћи да трчи, никада се неће играти са њима.

Моји другови из предузећа обилазе ме и теше.

Мики ће морати да учи да хода у рехабилитационом центру али тамо ми рекоше да ће га примити кад напуни три године. А сад му је тек годину дана!

ПРВА РАДОСТ

Једно поподне долази нам у посету лекар, наш стари пријатељ. Мики је сад већ имао годину и по дана. Наш пријатељ га је погледао и сав радостан узвикнуо:

— Он одлично напредује. Вид, слух су беспрекорни. Видите како бистро гледа.

Сунце је обасјало наш мали стан. Била је то наша прва велика радост.

иститрај МИКИ!

„БОРИЋУ СЕ ДА ТО ИЗМЕНИМ. ПОБЕДИЋЕМО ЊЕГОВУ БОЛЕСТ“.

Мики као да је схватао шта се с нама дешава. Насмешио се и сасвим разговетно рекао:

— Мама, тата, дај... баба...

Помислила сам, чак ако се Микију и десило све оно што лекари претпостављају, борићемо се да се то измени. Победићемо његову болест. Он ће проhodати.

Мој муж и ја смо много нада полагали у један нови лек. Али, чим смо га дали Микију, он се грчи, потпуно је поплавио. Губи дах. У једном тренутку, верујемо да неће преживети. На крају све се добро завршава, али смо и начисто да му овај лек, као и многи пре тога, неће помоћи.

Мики и даље дању само спава, ноћу плаче, плаче без престанка и ништа не једе. Хранимо га само у сну. Што год су му лекари дали за побољшање апетита, нема ни каквог дејства.

Успели смо да Микија приме у Центар за рехабилитацију са две године, да не бисмо чекали још годину дана, како је то иначе прописано. Верујемо да ћемо тиме постићи нешто више.

Прву годину дана ишли смо пешице у рехабилитациони центар на Новом Београду. А онда, пред нашом кућом почео је да стаје зелени аутобус из рехабилитационог центра, онај што иде по целом граду и скупља децу. Унела сам Микија унутра и села. А онда је почела дуга вожња по Земуну и Београду да би се сва деца сакупила. Зар има толико ма-

лишана које је задесила иста судбина као и мог Микија?

МАМА, НЕ ДАЈ МЕ!

У рехабилитационом центру на Новом Београду, једна медицинска сестра узима малишане и носи их као пилиће у салу за вежбање. Сада ће и Мики бити са њима.

Двадесеторо деце, одузетих удова лежи на струњачама. Терапеути раде вежбе с њима. Чује се плач са свих страна. Једна девојчица из свег гласа виче: „Мама, не дај ме!“

На беспомоћне дечије ноге стављају цакчиће с песком. Тај терет требало би да надвлада потпуну укоченост њихових мишића на ногама. Када им ставе те цаккове на ноге, онда им дижу горњи део тела. Онда скину цаккове, па терапеути полако дижу њихове ноге. Већина малишана плаче.

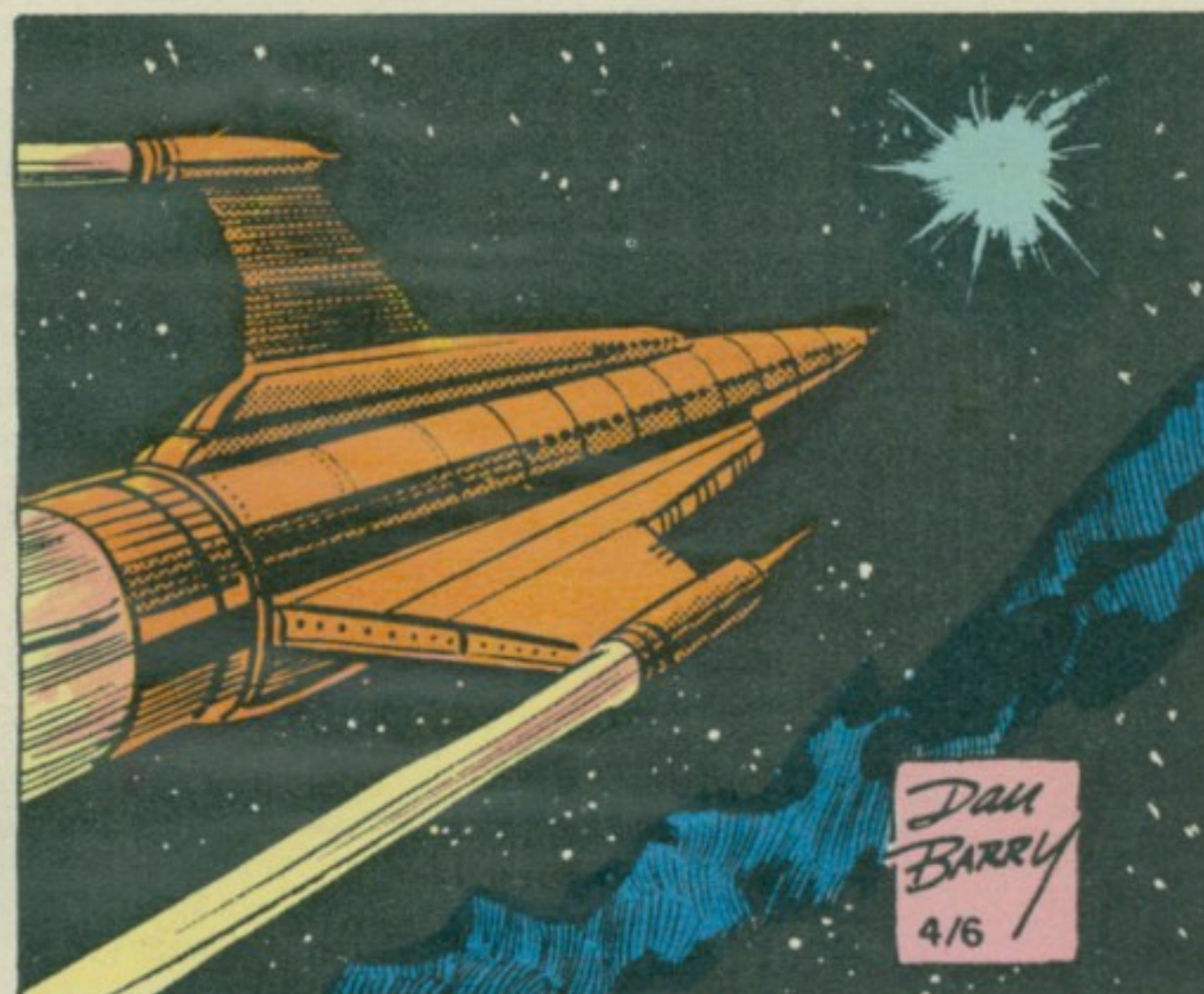
Гледам мог Микија. Он је најмањи и најмлађи. Готово и не зна шта се с њим дешава. Али плаче из свег гласа. Дошло ми је да викнем зашто га толико муче? Али знам да мора тако да буде.

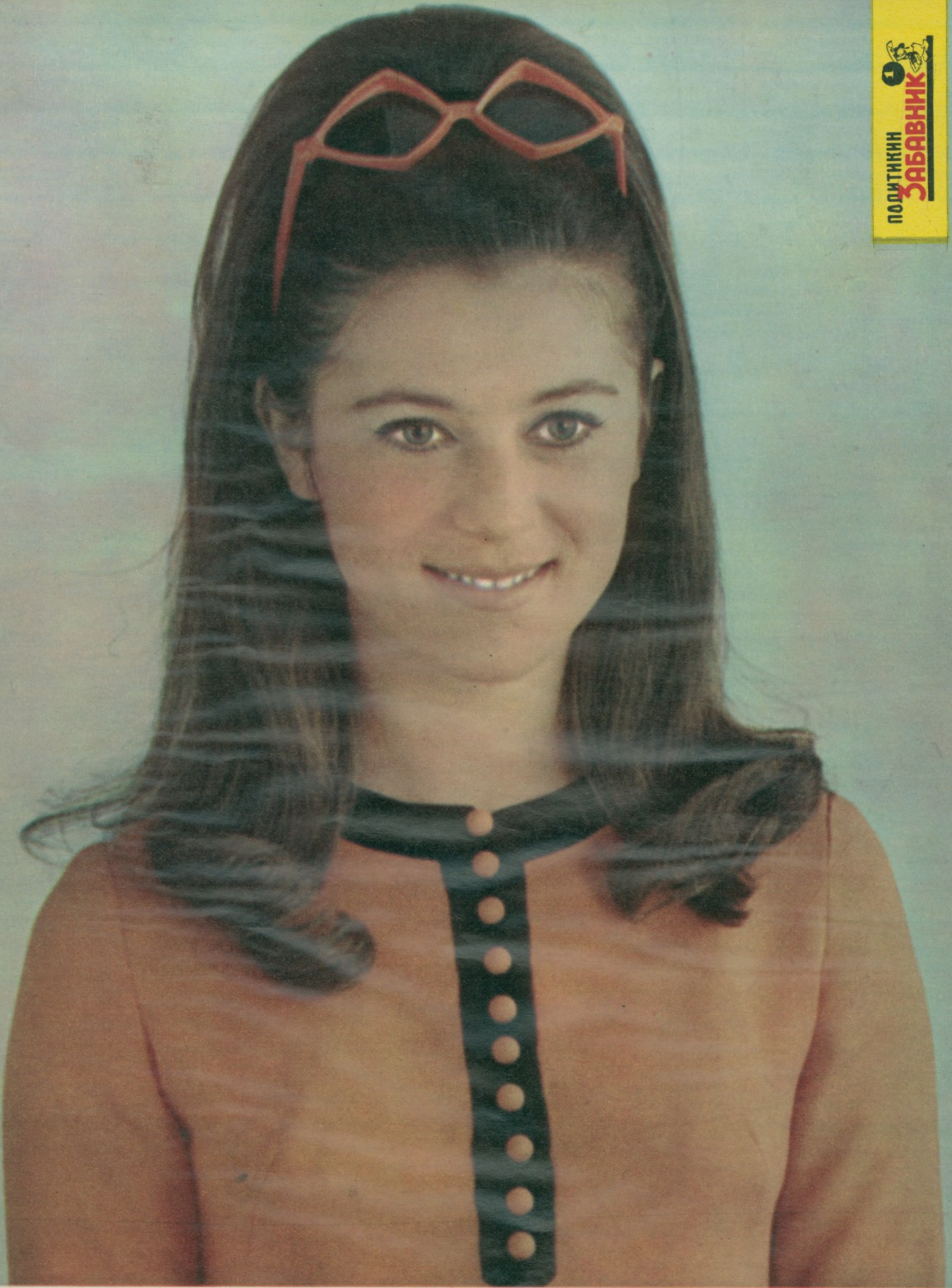
Лекарка схвата шта се са мном дешава, прилази ми и каже:

— Немојте да очајавате. Видите оног малишана тамо. Када је дошао није могао ни да се помакне. Данас, ипак помиче своје ноге. Кроз неколико година видећете биће му још много боље.

Вукица Стојановић
Земун

Крај у идућем броју

ШЕЈЛА

Двадесет трогодишња Француска певачица Шејла, заједно са Силви Варган и Франсоаз Арди, идол је младих. Чим се, 1962. године, појавила у свету лаке музике, девојке су почеле да имитирају њен начин одевања, шминкања и понашања. Али, Шејла је и вешт трговац. Користећи своју популарност она је отворила двадесет четири бутике, мале модне продавнице у којима се продају хаљине, ципеле, ташне и остале модне ситнице за младе. Тако док Шејла пева и снима плоче, трговина цвета.

ЛАВ ЈЕ СКУП ГЛУМАЦ

АКО ЈЕ СТАТИСТА, ЦАР ПРИРОДЕ ДОБИЈЕ ДНЕВНО КАО ХОНОРАР 600.000 СТАРИХ ДИНАРА А ЗА ГЛАВНУ УЛОГУ 90 МИЛИОНА ОД ФИЛМА

Неустрашиви агент 007 Џејмс Бонд седи у гуменом оделу на ивици базена и оклева. Изгледа да се плаши воде.

А није ни чудо јер у базену плива шест морских паса, најмањи има четири метра у дужину. Према сценарију агент 007 треба храбро да скочи у воду и да

ВЕСЕЛО КУПАЊЕ С ТИГРОМ ЗА ТОРСА ЈЕ СВАКОДНЕВНА ИГРА.

плива усред чопора морских паса. Али Шон Конери, у филму Џејмс Бонд, није баш најсрећнији што мора да се купа у том друштву. С морским псима још није имао

посла у својој узбудљивој филмској каријери.

ОНИ СУ ТАКО ПИТОМИ

У том тренутку на сцену ступа један симпатичан 50-годишњак. То је Иван Торс, пореклом Мађар, власник морских паса и неколико стотина других дресираних животиња које позајмљује филму и телевизији. Он је приметио да Шон Конери и поред мушког срца у грудима оклева. Смејући се он скаче у воду и са задовољством се брка између морских паса. „Ма, слободно, дођи, они су тако питоми!“ довикује Конерију.

Његов пример је уродио плодом. Охрабрен, иако не баш сасвим убеђен у њихову мирољубивост, Шон Конери скаче у базен међу морске псе. Камере почињу да зује. Неколико минута касније 007 је претурио преко главе још једну смелу авантуру. Жив је и здрав, без иједног уједа.

БИЧ, ШТА ЈЕ ТО?

На замисао да дресира дивље звери и да их онда за скупе новце позајмљује Иван Торс дошао је пре пет година. Купио је у Калифорнији фарму велику стотину

ТОРСОВИ ПИТОМЦИ ПОСЛЕ ПРИМАЊА НАГРАДЕ „ПАТС“ — „ОСКАРА“ ЗА ЖИВОТИЊЕ. СЛЕВА: СВИЊА АРНОЛД, ЧУВЕНИ ПАС ЛЕСИ, МЕДВЕД БЕН, ШИМПАНЗО ЏУДИ И, ПО НАРЕЂЕЊУ НЕПОВЕРЉИВИХ ПОЛИЦАЈАЦА, ИЗ РЕШЕТАКА ЛАВ КЛАРАНС ЗВАНИ „ЗРИКА“.

хектара, набавио тигрове, лавове, медведе, слонове, делфине, биволе и почео да их припитомљује. Његова глумачка школа за дивље звери постигла је фантастичан успех.

Данас Иван Торс располаже са 600 двоногих, четвороногих и пернатих питомца који су прошле године учествовали у готово свим телевизијским емисијама у којима су животиње играле главну улогу. Свом господару зарадиле су око 15 милијарди старих динара.

Да, да, ови уметници нису јевтини. Један лав на пример већ као статиста плаћа се 600.000 динара дневно. А ако је главна звезда филма, Торс за њега добија 90 милиона динара, да се и не говори о хонорарима које Торс прима за великане из своје трупе: пса Лесија и делфина Флипера.

ПРИМАЈУ ПИСМА

Торса пријатељи називају чаробњаком. И стварно, ње

гова метода припитомљавања дивљих звери често се граничи са чаролијом. Би-

ПОЉУБАЦ МЕДВЕДУ БЕНУ ЗА ДОБРО ОДИГРАНУ УЛОГУ.

ло да се ради о пантеру, би вољу или свињи Торс увек примењује исту методу: стрпљењем и љубављу задобија

поверење животиње. Ниједног бича нема на његовој фарми.

Успех је показао да је његов метод добар. Иван Торс сме без страха да таре свој нос о њушку тигра, да љуби медведе а своје лавове не само да буди већ и да их голица. И оне најдивљије звери, које важе као нарочито опасне, под његовом нежном руком постају јагањци. Тек после тако успостављеног односа почиње права дресура, глумачка на става

Понекад у послу може чак и да засмета што су животиње постале толико мирољубиве. Медведа Бена Иван Торс је с муком научио да изгледа бесан када је, према сценарију, требало да се бори с тигром.

Колико су његове животиње омиљене код публике све дочи и пошта која сваког дана стиже на фарму: неки његови питомци добијају више писама него холивудске звезде. Три секретарице баве се искључиво одговорима на писма обожаваатеља.

Б. Р.

НА ФАРМИ ИВАНА ТОРСА ЖИВОТИЊЕ СВИХ ВРСТА И ВЕЛИЧИНА ЖИВЕ У МИРНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

Бум и Бум

JOE MUSIAL

ПИЗАРО ОСВАЈА ПЕРУ

ПРЕВАРЕНИ ИНДИЈАНЦИ

НЕПИСМЕНИ СВИЊАР. — 14. новембра 1524. кренуо је из Хиспаниоле (Ханти) са два брода и 120 људи у освајање Перуа шпански авантуриста Франциско Пизаро. Са њим је пошао и пустилов Дијего де Алмагро. У Панами, Пизаро је од Индијанаца сазнао да на југу постоји баснословно богата земља и одлучио да је освоји и опљачка. Али, чим се искрцао, Индијанци су га стрелама дочекали и ранили, а тројицу његових људи убили па је морао да се врати у Панаму. Пизаро је рођен у сиромаштву и као неписмени свињар отиснуо се 1509. из Шпаније у Америку. Учествовао је у експедицији с Балбоом који је 1513. открио Тихи океан.

БОРБА ЗА ПРЕСТО. — Најзад, на трећем путовању Пизаро је 1532. стигао у Перу са три брода, 180 људи, двадесет седам коња и два топа које је добио од шпанског двора. У то време у држави Инка водила се борба за престо. Владар Инка Уаји Капак на самрти је оставио престо ванбрачном сину Атауалпи. Старији, законити син, Уаскар, није поштовао очеву жељу и започео је огорчену борбу против свог полубрата. Ратна срећа му није била наклоњена и Атауалпа је постао краљ. Пизаро је искористио неред и искрцао се у Тумбезу.

НЕОДРЖАНА РЕЧ. — Шпанци су успели да пређу Анде и стигну до града Кахамаркија. Пизаро је тада позвао цара Атауалпу тобоже на пријатељски разговор и цар му је поверовао. Кад је Атауалпа са својом пратњом стигао у Кахамарки не слутећи ништа, јер код Индијанаца задата реч и гостопримство нису смели да се погазе, Пизаро је успео да га на превару намами у свој шатор. За то време Пизарови људи опколили су Атауалпину пратњу и већину побили. Пизару је сад било лако да изненађеног и уплашеног цара Инка задржи као таоца.

ЛАЖНО ПРИЈАТЕЉСТВО. — Ускоро се Пизару поново придружио његов савезник и тобожњи пријатељ Дијего де Алмагро. Међутим, како се то пријатељство заснивало на пљачкању туђе земље и имовине, није се могло дуго одржати и поред тога што су се оба пријатеља кледа у „вечно пријатељство“ и изјављивала да ће пристати да „Бог згроми“ онога од њих који први буде погазио заклетву. Реч је најпре погазио Алмагро који је покушао да се спусти на југ, ка данашњем Чилеу, али како су Индијанци и хладноћа десетковали његове људе, вратио се у Куско.

СВЕТИ РАТ. — Краљ Манко Капак II, кога је на престо Инка довео Пизаро и за кога је веровао да му је одан, успео је да побегне из Куска и да организује свети рат против шпанских завојевача. У рату, који је трајао од 1535—37. учествовао је огроман број људи. Једне ноћи Индијанци су напали и саму престоницу Куско. После огорчене борбе, белци су их одбили а бегунце су сачекали Алмагрови људи и дотукли их. Краљ Манко Капак II није још дуго живео. После његове смрти његови синови су узалуд покушавали да збаце Шпанце.

КО ЋЕ СА МНОМ? — По други пут Пизаро је 1526. кренуо на Перу али није био боље среће: дочекале су их индијанске стреле, невреме и грозница. Гувернер шпанске колоније у Панаму наредио му је да одустане и врати се у Панаму али га упорни Пизаро није послушао. Сакупио је људе, постројио их, мачем повукао црту по земљи и позвао их да се одреде: „Бирајте! С ове стране црте је Перу и његово богатство, а са друге је Панама са својом бедом“. Пизаро је дошао до државе Инка али је опет морао да се врати јер није имао довољно људи и оружја да се супростави Индијанцима.

УРЕЂЕНА ДРЖАВА. — Инке су имале добро уређену централизовану државу. На челу се тада налазио краљ Сапа Инка (Син Сунца). Свакој породици припадала је, зависно од броја чланова, одређена количина земље. После смрти део умрлог припадао је држави. Школовање је било обавезно а гајена је нарочито говорничка вештина. Градове су повезивали добри, поплочани путеви и јаки viseћи мостови постављени преко кањона. На свако пола миље налазили су се гостионица, касарна и храм. Пошта је била брза, а водоводи су снабдевали и најудаљеније пределе.

ЗЛАТО КАО ОТКУП. — Индијански логор у близини града Кахамаркија био је препун ћупова злата и драгог камења. Шпанске освајаче похлепне на злато захватила је права златна грозница. Због злата су се међусобно свађали и убијали. Видећи шта за Шпанце представља злато, Атауалпа је предложио Пизару да га пусти из затвора а он ће њему и његовој војсци у замену напунити целу кућу златом. Шпанци су злато добили али цара нису пустили. Оставши привремено без владара Инке су распустиле војску и 1533. Пизаро је без отпора ушао у главни град Инка, Куско.

СПАЉЕН НА ЛОМАЧИ. — Атауалпа, заробљени краљ Инка непрекидно је подсећао Пизару да је обећао да ће га пустити из затвора. Пизару је то досадило и оптужио је индијанског цара да тобоже припрема заверу, иако је знао да је овом као заробљенику то било немогуће. Као повод за оптужбу послужило му је што су се у околини појавили наоружани побуњени Индијанци. Пизаро је наредио својим људима да цара Атауалпу најпре задаве а затим спале на ломачи. Сад су Инке остале сасвим без владара и без отпора су прихватиле власт Европљана.

ПИЗАРОВА СМРТ. — Алмагро је хтео да за себе задржи град Куско а Пизарову власт ограничи на данашњи Еквадор и перуанску обалу, чија би престоница била град Лима коју је Пизаро основао 1533. године у унутрашњости земље, јер се надао да ће тако бити безбеднији. Пошто пријатељи нису могли да се сложе око поделе земље и власти, започели су борбу која је трајала две године, све док 1538. Пизаро није наредио да се Алмагру због издаје одсече глава. Пизаро се затим посветио организовању колоније. Алмагров син изненада га је напао за ручком у палати у Лими и 1541. 75. годишњи Пизаро, иако се жилаво борио, био је убијен.

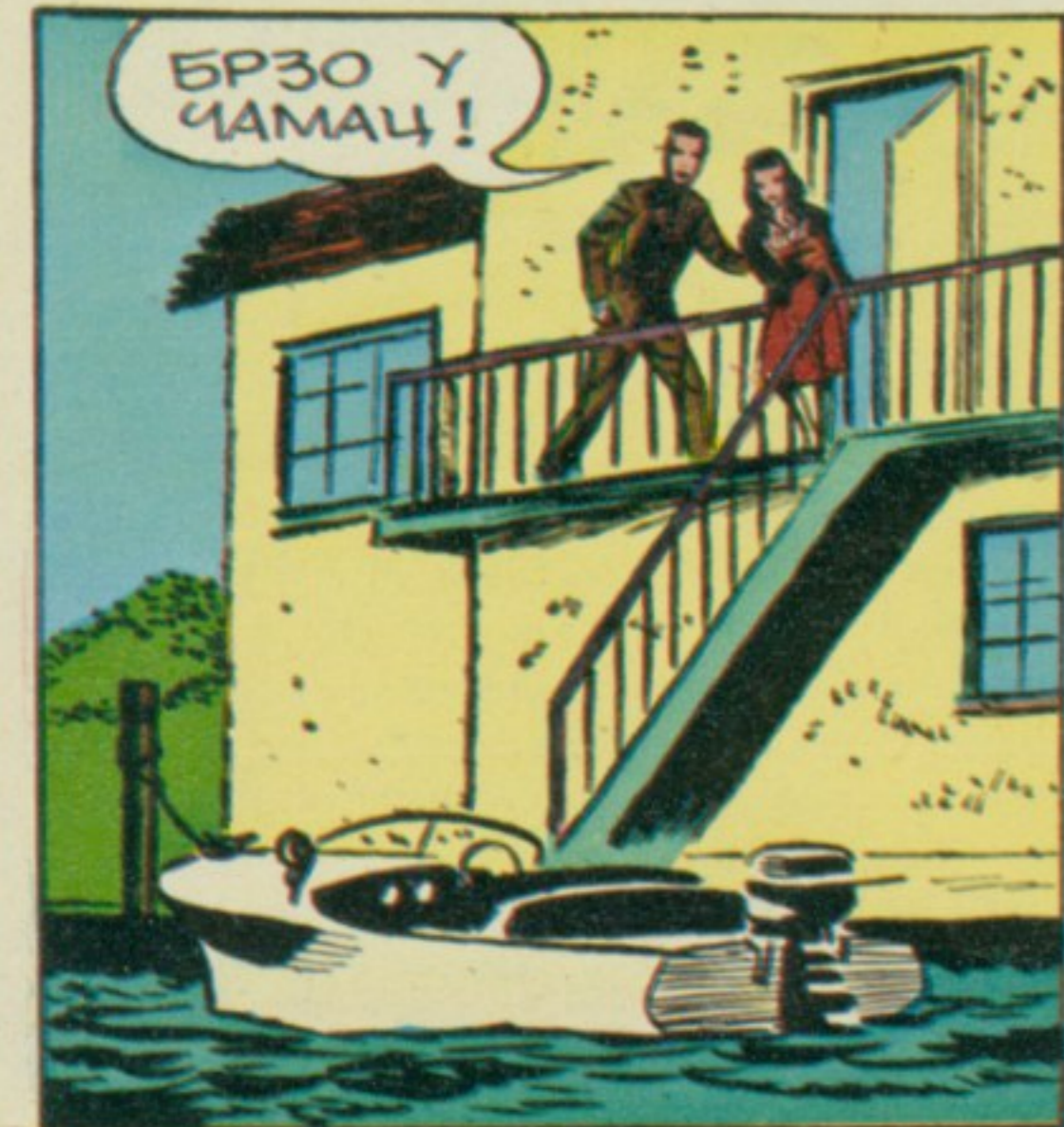

ОСВЕТА. — Међутим, ни Пизарове убице, на челу са Алмагровим сином нису имале много користи од његове погибије. Пизаров брат Гонзалес сакупио је своје људе и успео да ухвати убицу, Алмагровог сина, и наредио да му се одруби глава. Шпанија је прогласила Перу за вицекраљевину 1542. После две године у Перу је дошао изасланик шпанске круне Бласко Нуњез, кога су 1546. убили његови побуњени земаљци. Они су хтели да се одвоје од Шпаније али њихов отпор је брзо угушен. Тако је Перу постао једна од најбогатијих колонија Шпаније.

WALT DISNEY

ДУХ ЦРНЕ БРАДЕ

4. МАМА, ЗАШТО? КАКО?

Тате не могу да роде дете. Многим дечацима жао је што само жене могу да добију бебу, али ту нема лека. Мушкарци не могу да роде ма колико то желели јер им је тело тако начињено.

Са женама је другачије. Оне могу да рађају бебе јер њихово тело има све што је за то неопходно, односно:

1. Два јајника у којима, наизменично, сазрева јајашце.

2. Материцу у којој се, на миру, током девет месеци, из јајашцета развија дете.

Мушкарац нема ни материцу ни јајнике и због тога не може да роди дете. У првом наставку објаснили смо да се његови полни органи, уд и мошнице, налазе споља. Као што ћеш касније сазнати, ови органи су веома важни. Без тате не би било детета, иако он не може да га роди. Ипак, његов задатак је врло значајан јер само из заједнице мушкарца и жене може да се роди беба.

МАМИ ЈЕ ПОТРЕБАН ОДМОР

Како, дакле, деца долазе на свет?

Многи радознали малиша ни врло брзо наслућују да се дете ствара у мајчиној утроби. Када мало порасту, они се питају како дете излази из маминог трбуха.

Девојчице, сасвим природно, брже откривају како се то дешава. Али, дечаци и мају на доњем делу тела само два отвора, један напред на уду а други позади, и тај се зове чмар. Они, због тога, брзо долазе до закључка: „Овуда не излази дете“ и у праву су. Али, они размишљају и даље: „Да ли се трбух сече да би извадили дете?“

Можда си и ти (није важно да ли си дечак или девојчица) исто тако мислио или чуо од својих другова. Али, није тако: све се одиграва на врло једноставан и природан начин.

„Јесте, али зашто онда већина жена иде у болницу када треба да се породити?“ питају се мали радозналци, и још не верују у ово што смо им казали.

Данас жена најчешће иде у болницу јер тамо налази мир и помоћ који су јој по-

ребни пре и после порођаја, а које тешко може да добије ако остане код куће. Код куће би је стално узнемиравали и запиткивали: „Мама, где су моје ципеле?“, „Мама, где се налази моја школска торба?“, „Мама, тата не може да нађе боцу са сирћетом!“ И тако по цео дан. Мама лежи у постељи а сви би тражили њену помоћ.

У болници, међутим, жена може да лежи више дана и да се одмара до миле воље. Болничарке јој доносе и односе јело и она не мора ни о чему да брине. Лежи у тихој и чистој соби и одмара се јер, када се врати кући, мораће да ради и буде вредна као и пре.

КАД СЕ РОДИ, ЧОВЕЧИЈЕ МЛАДУНЧЕ ЈЕ ПОТПУНО НЕМОЋНО И УМРЛО БИ КАД СТАРИЈИ НЕ БИ ВОДИЛИ БРИГУ О ЊЕМУ

Ти, разуме се, можеш у болници да је посећујеш и да јој доносиш мале паклоне: цвеће, цртеже или нешто што си сам направио да би је изненадио. Мама ће твој поклон ставити на стоцић, поред кревета и биће срећна.

СВЕ ЈЕ САВРШЕНО ПОДЕШЕНО

Као што ћеш сада видети, у мамином телу, пре рођења детета, десиле су се разне

ЗАШТО СЕ ДЕЦА РАЂАЈУ У БОЛНИЦИ?

промене. После порођаја, све ће се вратити у нормално стање али је зато потребно да мама остане у кревету бар петнаест дана. Овај период зове се бабиње.

Али, ти желиш да сазнаш одакле излази дете. То ћемо ти објаснити помоћу цртежа. Све ћеш одмах схватити. У првом наставку рекли смо ти каква је разлика између мушкарца и жене (иста као и између дечака и девојчице).

Шта значе бројеви на нашој два цртежа? И то ћеш разумети када прочиташ шта пише испод њих.

Већ смо рекли да у материцу улази јаје и — када родитељи зажеље — јаје се развија док, после девет месеци, не постане право дете, дугачко педесетак сантиметара. Рекли смо такође да и сама материца расте и постаје онолико велика колико је то детету потребно. То је такође приказано на цртежу. На цртежу у средини можеш да приметити како је, у почетку, материца сасвим мала. (Јаје је тако мајушно да се готово и не види).

На десном цртежу видиш дете, готово сасвим формирано, како спава у материци. Дете је склупчано а глава му лежи на малом отвору који је повезан са родницом. Рећи ћеш: „То је вероватно мали канал, сличан бешици“. И погодио си!

Ако си бистар сам ћеш схватити одакле излази дете. Мали канал шири се, као да је од гуме, и постаје све већи. Он се толико прошири да глава детета може кроз њега да прође, а затим кроз родницу излази и дете. Није ли све то савршено подешено? Наравно, за време порођаја сви ови органи су веома повећани. После порођаја, ови органи се постепено враћају у првобитно стање и нормалну величину. Материца се смањује, родница сужава а и мама постаје танка као пре трудноће. Али, да би се то десило мама мора да се одмара у кревету. Сада схваташ зашто жене више воле да се породе у болници. Ипак, има жена које се порођају код куће. Надамо се да и оне имају негу која им је потребна

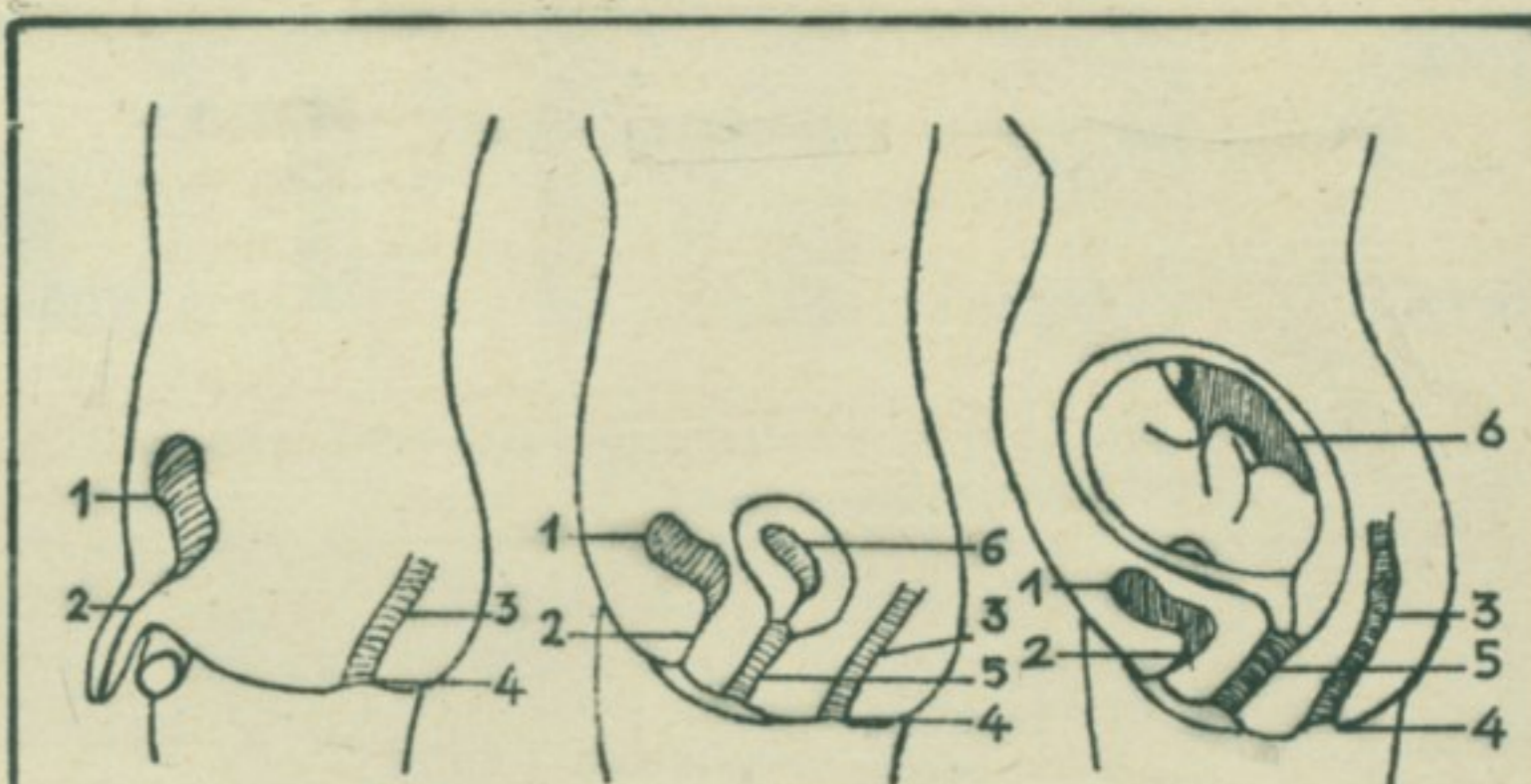
У ПОЧЕТКУ ДЕТЕ НЕ ВИДИ И НЕ ЧУЈЕ

Вратимо се нашем детету. Чим дође на свет, дете одмах купају. Али, дете, било да је девојчица или дечак, то не воли и када га купају плаче из свег гласа. Мама и тата радују се овом првом плачу јер су онда сигурни да је дете живо. Када га окупају, облаче га у бенкицу, завијају у повој и стављају да спава у колици, креветац или колевку. Мала бебица је слатка

да је човек просто поједе. Ручице су јој мајушне; цела шака није већа од татиног палца. То је дивно и чудно: новорођенче, тако мајушно, у свему личи на одрасле, само је много, много мање.

У почетку, иако има и очи и уши, дете не може ни да види ни да чује. Али, већ после неколико дана, почиње да гледа и плаши се шумава. Дете се сваког дана све

више развија. У почетку оно не може ни да покреће главу и мама га окреће мало на десну, мало на леву страну да би му се глава сразмерно развијала. Дете би одмах умрло када мама о њему не би водила рачуна, то лико је мало и беспомоћно. Тек после девет месеци дете ће моћи да седи, а када напуни годину дана почеће да хода.

Број 1. означава бешику. Код мушкарца и код жена, код дечака и девојчица, она се налази у трбуху. У њој се скупља течност коју наше тело не може да употреби и мора да је избаци. Ова течност је жута и зове се мокраћа. Мокраћу можемо да задржимо или „пустимо“.

Број 2 је једна цртица. У ствари, то је мајушан канал кроз који излази мокраћа када то зажелимо. Код девојчица овај мокраћни канал је кратак, код дечака нешто дужи јер пролази кроз уд.

Број 3 показује дебело црево. У њему се скупља, у чврстом стању, онај део хране који наше тело не може да свари, па га избацује.

Број 4 је чмар. Можемо да га отварамо и затварамо.

Број 5 показује отвор који имају само девојчице и жене. Налази се између завршетка мокраћног канала и чмара; у вези је са унутрашњим делом трбуха. Овај отвор зове се, као што већ знаш, родница, јер се кроз њега рађају деца.

Број 6 је материца. Њу имају само девојчице и жене. На цртежу у средини она је мала а на десном цртежу велика јер се у њој налази дете.

ПУПЧАНА ВРПЦА

Већ смо рекли да од мајчиног срца полази танка вrpца која је, преко пупка, била повезана с твојим срцем. Кроз ову вrpцу, која се зове пупчана, долазила ти је, из мајчиног срца, крв која те је хранила да би могла у материци да растеш. Захваљујући томе дете, док је у мајчином трбуху, не мора да једе, жваће и вари храну.

Када дете изиђе из мајчиног трбуха, оно је још повезано са мамом преко пупчане вrpце. Крв и даље тече кроз ову шупљу цев и дете не мора чак ни да дише, јер крв коју добија садржи и ваздух (кисеоник) који му је неопходан.

Бабица или лекар, који присуствују порођају, везују пупчану вrpцу у два чвора, један поред другог. Тада, одједном, мајчина крв не може више да прође кроз вrpцу и од тог тренутка дете мора само и да једе и да дише. Када се пупчана

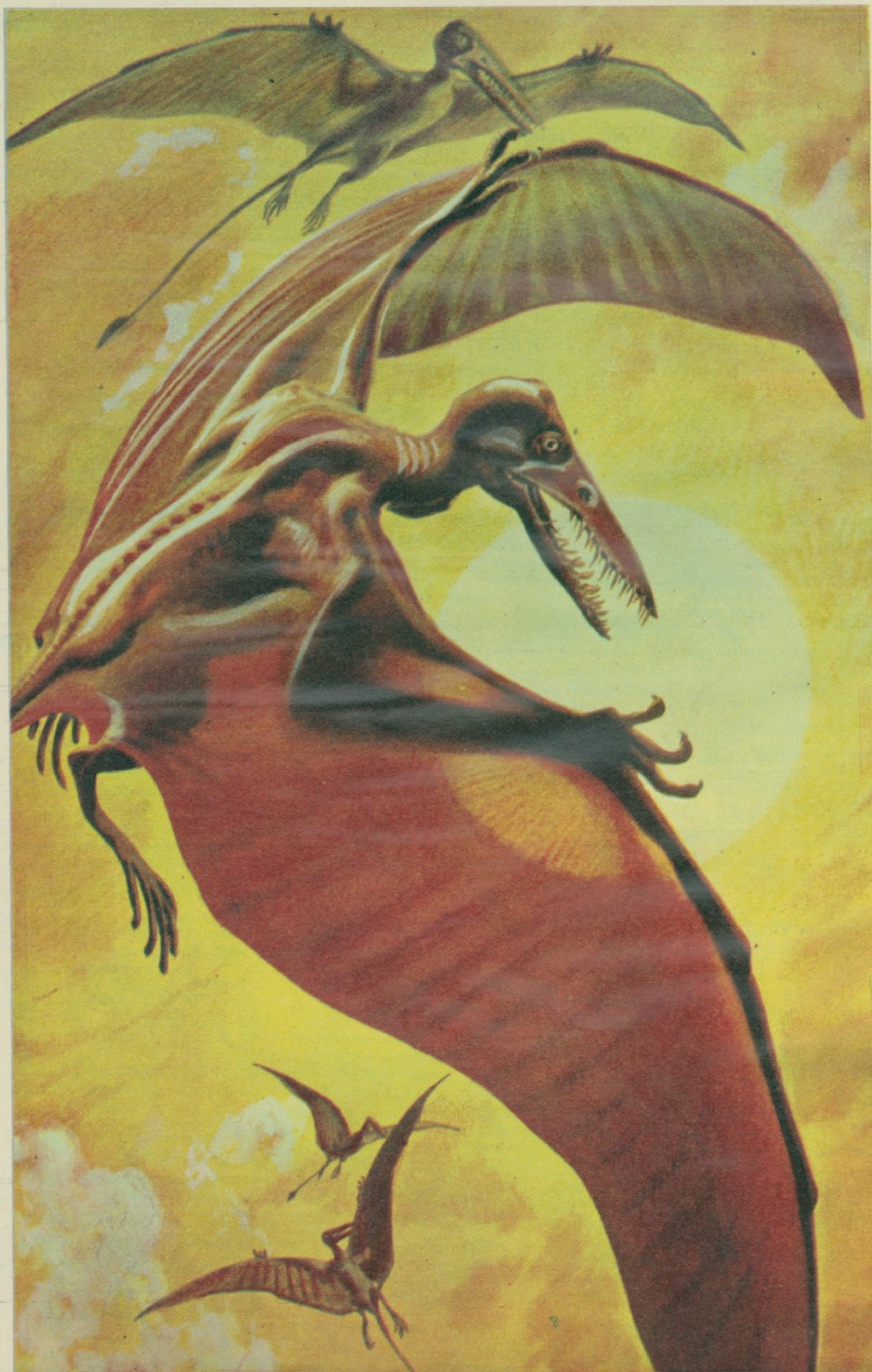
вrpца пресече, веза између мајке и детета је прекинута. Тек од тог тренутка дете постаје независно и мора да живи самостално. Ово је прво болно одвајање од мајке, одмах после рођења. Када пупчана вrpца не би била пресечена, дете би и даље живело као биће зависно од мајке. Када се вrpца пресече, дете мора само да дише. Његово срце мора само да пумпа крв у вене, и дете мора и да вари млеко и претвара га у крв.

Када се пупчана вrpца пресече, једно парче још увек остаје на дететовом трбуху. Због тога се око пупка везује завој који штити раницу од могуће инфекције. После четири или пет дана ове парче пупка се сме жура, осуши и отпадне. Остаје само мало дугме на средини трбуха (прави пупак). Када се будеш купао погледај свој пупак и сети се овога што смо ти казали.

К. С.

У идућем броју: КАД СЕ ПОСТАЈЕ ПУНОЛЕТАН

ЧУДОВИШТА ВЛАДАЈУ ЗЕМЉОМ

1 ГУШТЕР ОД 30 ТОНА. — После хладног на, слика живог света на нашој планети огромне шуме папрати и јављају се савр. Међу животињама које су преживеле вла постају потпуни господари на сузу, у ваз копну није било већих животиња од дини њима, бронтосаурус (1) био је дуг 20 м 1000 килограма траве. Нешто мањи стегозак био је веома мали — као у нашег мни је тираносаурус (3), месождер са зубима

2 ЗМАЈЕВИ. — Као да им није било довољно царство на сузу, гмизавци су се винули и у небо. То је успело птеросаурусу, кичмењаку веома узане лобање. Његово тело било је несразмерно мало у поређењу са крилима, у ствари опасним мембранама разапетим на четвртом прсту предњих ногу, који је због тога постао два пута дужи од трупа. Птеросаурус није имао перје и није био права птица; она ће се тек касније развити из једне врсте гмизаваца.

таласа, пре нешто више од 175 милиона година потпуно се изменила. Готово без трага нестају шеније биљке — голосеменице (angiosperme). Иадају гмизавци и током овог доба прансторије иду и мору. Никада, ни раније ни касније, на Земљи није било „страшних гуштера“. Највећи међу гуштерима, тежак 30 тона, а дневно је прождирао и дрво. Мозосаурус (2) био је такође биљождер, његова моћност. Али, најопаснији међу овим „амбалама“ био је са дужином од 15 центиметара.

3

БИТКЕ У МОРУ. — Неке врсте гмизаваца осећале су потребу за водом, из које су пре много милиона година потекле. Оне се враћају у мора у којима се одавно налазе разноврсне рибе. И ове животиње биле су динозавских размера — достигале су дужину од петнаест метара. Већи ихтиосаурус поред огромне снаге одликовао се и окретношћу, али ни мозосаурус није био мања опасност за своју околину.

4

ДОБРОЋУДНИ ДИНОЗАВЦИ. — Стегосаурус и други „страшни гуштери“ који су се хранили биљкама у ствари нису били нимало — страшни. Ова мирољубива бића нису имала потребе да убијају, нападају, па чак ни да у одбрани користе своју огромну снагу. А тешко је и претпоставити да се нека мања животиња успије да узнемири динозавра који је на леђима имао два реда страшних зупчастих израштаја и рачваст реп оштар као копље.

5

ТАЈАНСТВЕНА ПРОПАСТ. — Трицератос је, као и остали гмизавци овог доба, изгледао застрашујуће и чинило се да је неуништив. Али у природи, која нам је оставила многе загатке, догодило се још једно чудо: ова оклопљена грдосија и сви други динозавски гмизавци, да ли због нагле промене климе или из неког другог разлога, изумрли су пошто су преко сто милиона година владали Земљом.

ВЕЋИ И ОД ДИНОЗАВРА. — Па ипак, и данас постоји животиња знатно већа од изумрлих динозавра: плави кит је дуг око 34 метра, а тежак и до 100 тона.

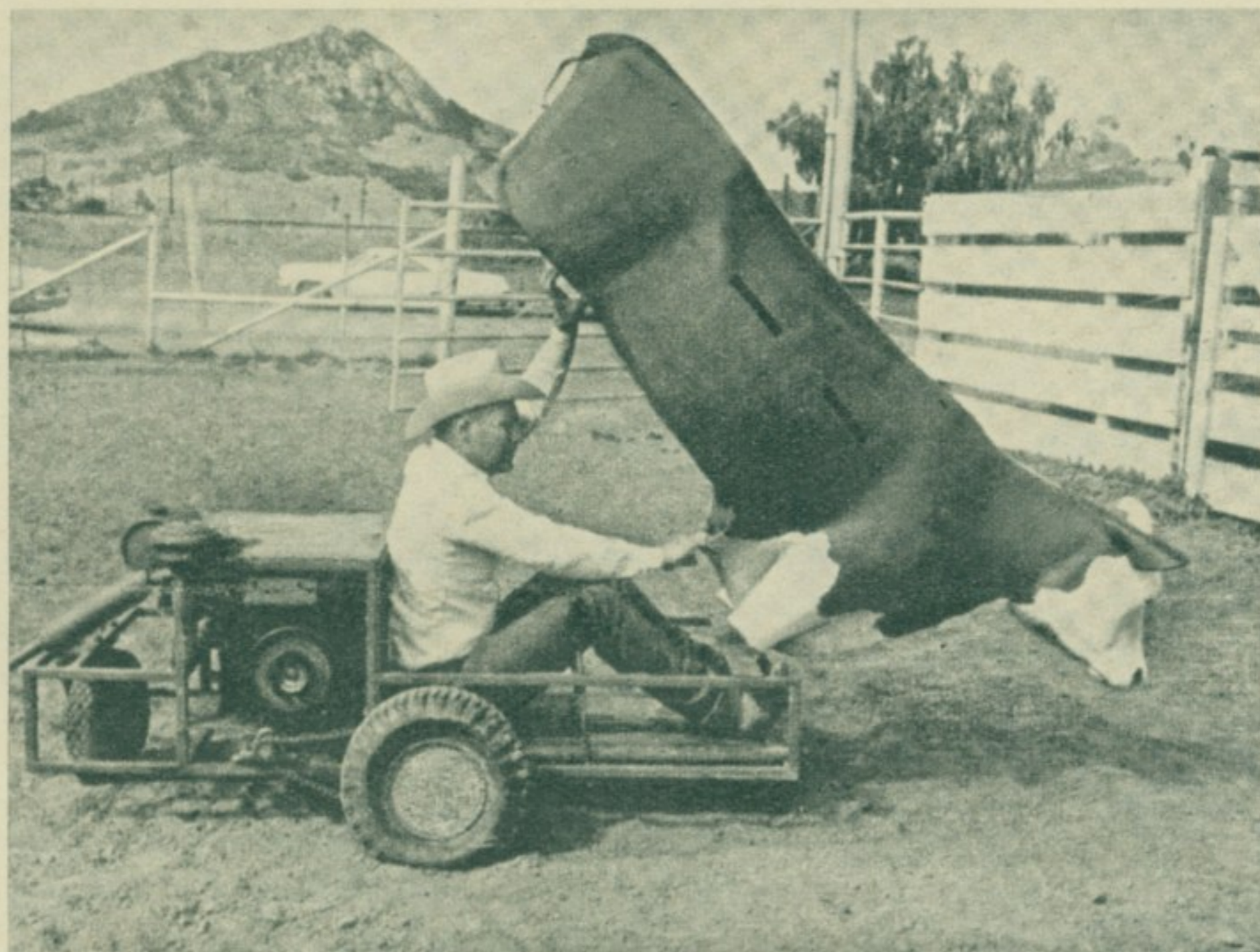
ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК

МЕХАНИЧКА КРАВА

Често се каже да ће једног дана човека у свему заменити машина. А зашто онда не и животињу Стручњаци Калифорнијског универзитета конструисали су механичку краву коју је одмах откупила управа техничке школе из Сан Луиса Обиспо и наменила је обучавању будућих каубоја и њихових коња. Механичка кржава, названа Поли, састоји се у ствари од трупа истоветног као код праве, начињеног од стаклених влакана и монтираног на шасију с точковима и мотором.

Каубој-наставник седи на шасији, у шупљини кравиног трупа и, маневришући, вешто имитира покрете ђудљивог јунца или јунице које каубој на коњу треба да одмами из стада и ухвати. Кад се зна колико је каубоју тешко да једну краву издвоји из њеног стада онда се може разумети колико су наставници школе у којој се обучавају будући каубоји радосно примили механичку краву.

ЗА КАУБОЈЕ

Досад је једном каубоју била потребна цела година да би потпуно обучио свога коња. Због тога је школа морала да само у току једног месеца набави 15 до 20 крава. Данас је све то непотребно, јер се коњи веома брзо навикавају на механичку краву, односно чим савладају страх од буке мотора.

Тако су и наставници и ученици — будући каубоји задовољни јер ће се много брже оспособљавати не само за чуваре стада већ и учеснике њиховог тако омиљеног родеа.

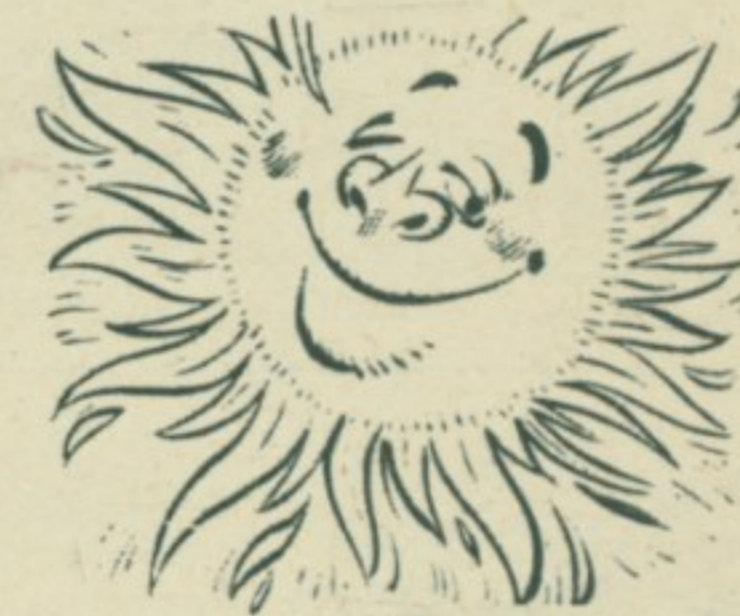
**ЈЕСТЕ
ЛИ
ВЕЋ
ЧУЛИ
ДА...**

● француски каскадер Мишел Норман, потукао је недавно необичан рекорд кад је возећи брзином од 171 километар на час ударио у други аутомобил који се буквално

распао а остаци су пронађени на више од 80 метара. Норман је изашао неповређен из потпуно разлупаног возила а хтео је да покаже каквим се све опасностима излажу возачи који немају на себи сигурносни појас.

● на површини Сунца влада температура од око 6000 степени.

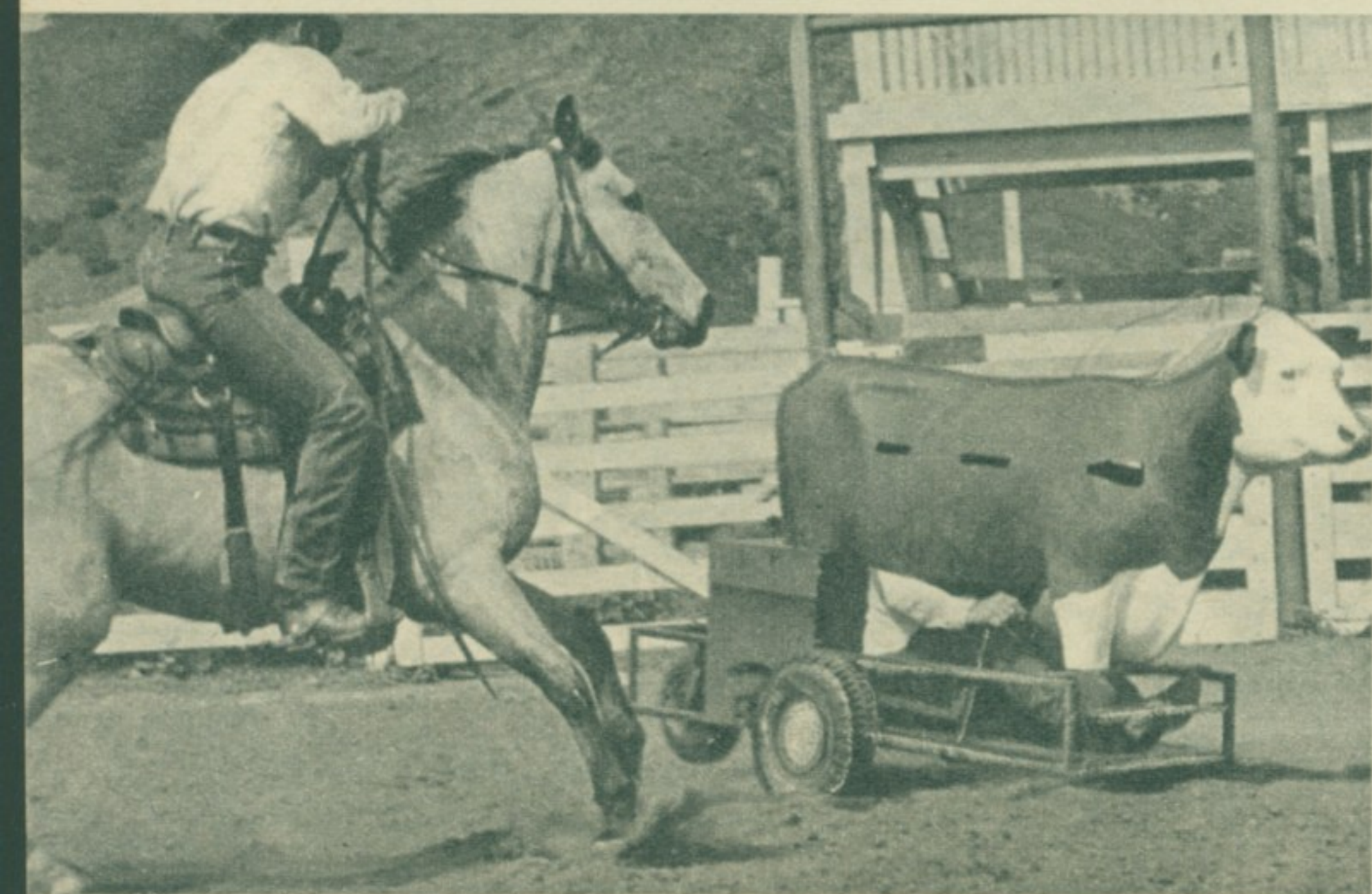
● плод шипка садржи велике количине витамина Ц који је толико потребан људском организму. Он се издваја из шипка, од њега се праве разноврсни фармацеутски препарати. Само, како постићи да се њихов век трајања продужи. Научници су нашли решење: плодове шипка изложили су гама-зрацима по сле чега је витамин Ц у њему постајао неуништив. У добро затвореним боцама може да траје десетинама година.

● док се звук кроз ваздух простире брзином од око 340

метара у секунди, дотле ова брзина мерена испод воде износи 1.435 метара у секунди.

● на сваких 100 хиљада људи у Azerbejdjanу долазе 84 човека са преко 100 година. Шампион старости је Назар Слимов који је недавно потпуно — 136 година.

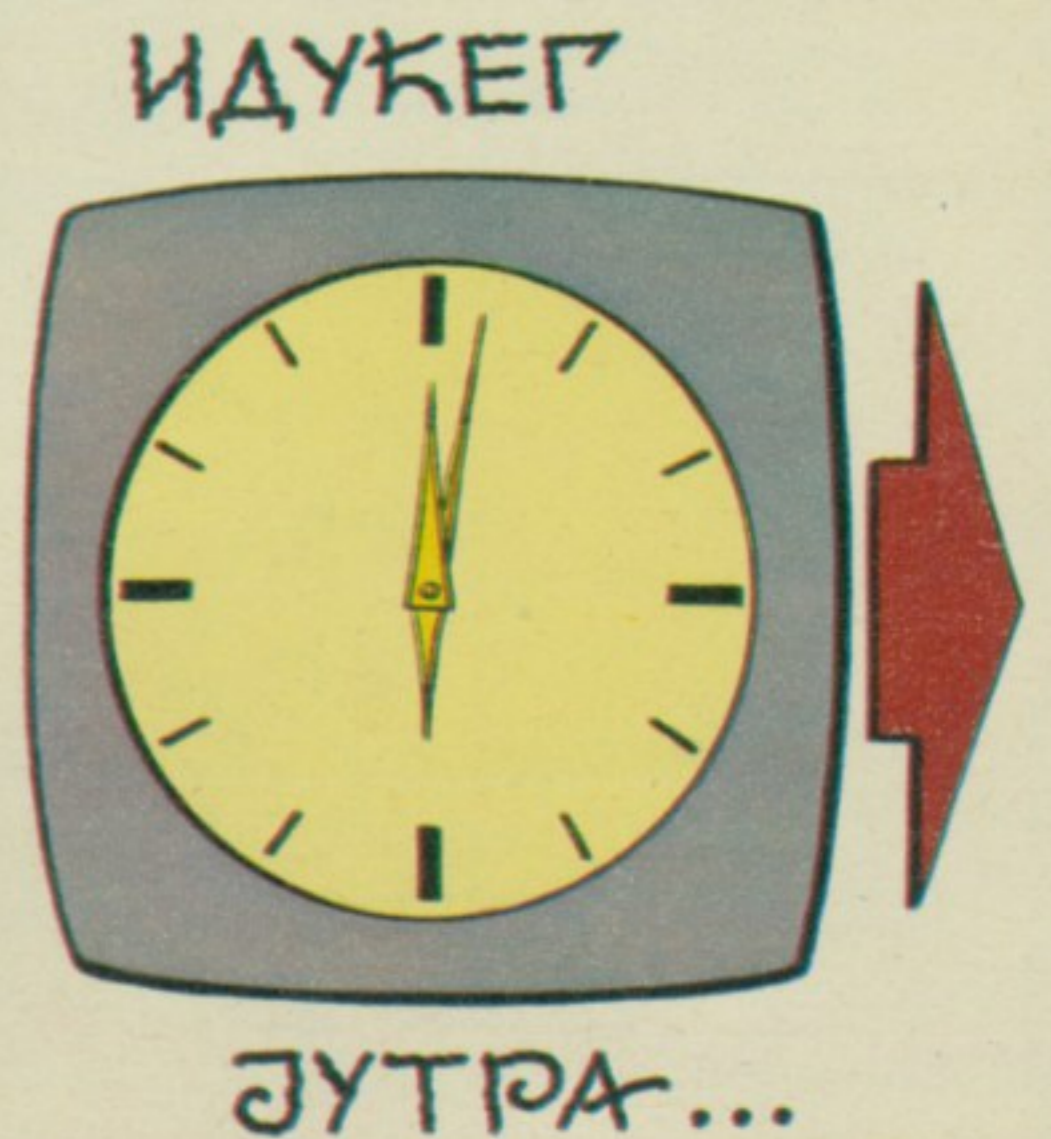
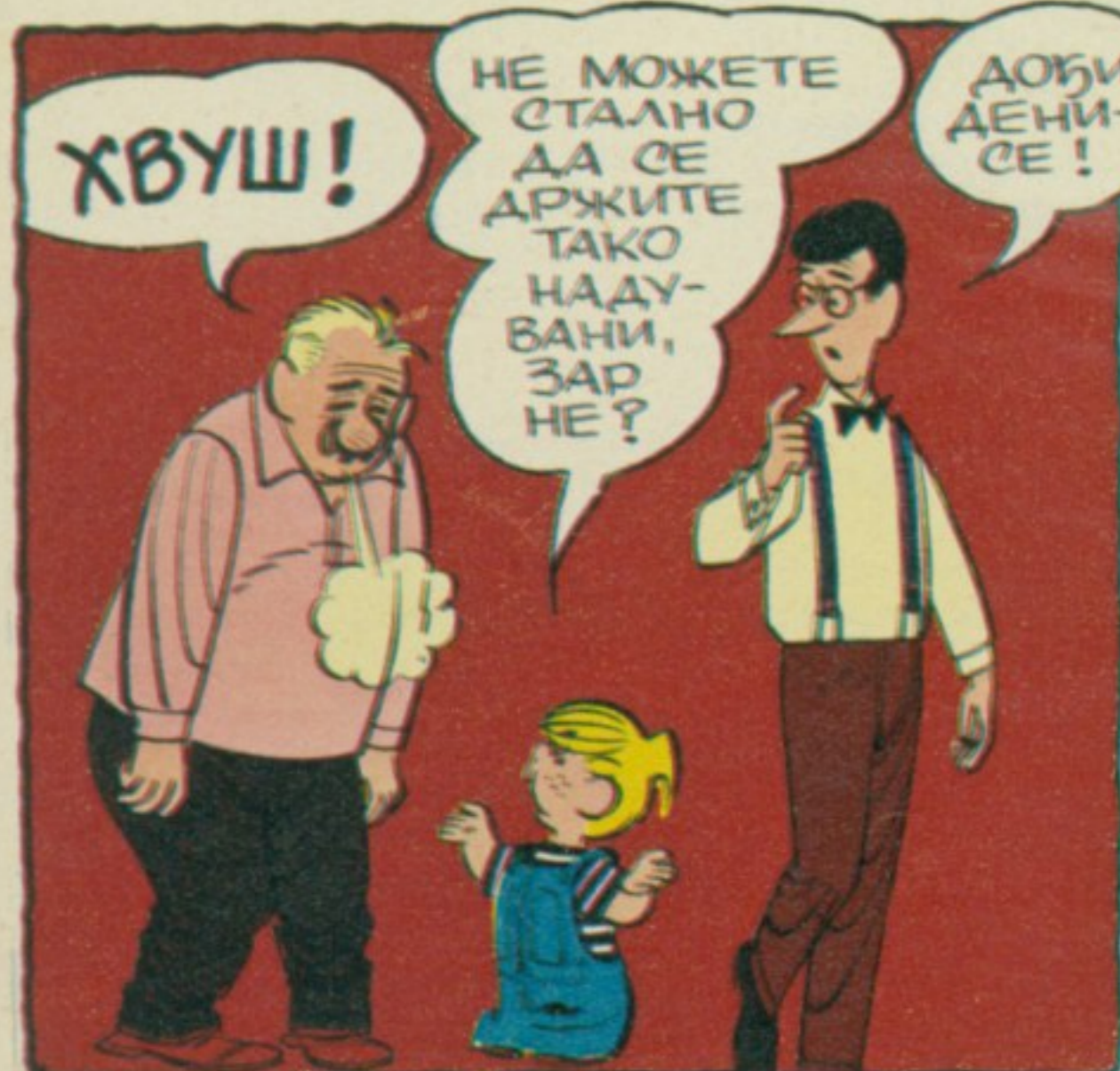

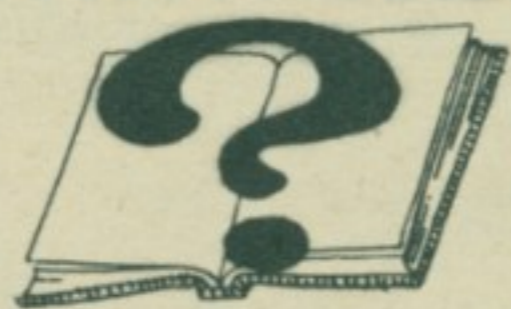
ЗОЉИН СТРУК. — На острву Криту осећа се утицај азијатске а нарочито сиријске моде. Ова мода истиче облину кукова и груди и веома танак струк, утегнут и код мушкараца и код жена широким кожном појасом. Сцена приношења жртве из XVIII века пре наше ере (први и други цртеж слева) приказује жене одевене у дуге хаљине живих боја и правилних геометријских мотива. Крићанка обично носи хаљину из два дела: дугачку широку и звонасту сукњу, јако стегнута у струку, састављену из водоравних волана, и узану блузу која покрива само руке и леђа док је на грудима отворена. Волани су често сукње разних дужина, обучене једна преко

друге, тако да бокови изгледају шири а струк још тањи. Главни украс је кратка „полу-сукња“, изрезана на боковима и извезена драгим камењем (трећи и последњи цртеж слева). Мушкарац носи кратку перизому — „полу-сукњу“, такође изрезану на боковима, стегнута у пасу и покривену бисерном мрежом (пети слева). Слично је одевен и краљ — велики свештеник, који за време верског обреда носи на глави круну украшену стилизованим љиљанима (четврти слева). И мушкарци и жене исто се чешљају: дугачке косе са коврцама на челу и спиралним увојцима на леђима последња су реч критске моде у XVIII и XVII веку пре наше ере.

ДЕНИС ШАМПИОН

ЗНАТЕ ЛИ

Обележите право значење речи. Ако имате свих пет погодака, дајте себи оцену — одлично са похвалом. За четири поготка оцена је — одлично, за три — врло добро, за два — добро и за један — довољно.

1. ДИЗАЈН

1. Велика дизалица, 2. Уметничко обликовање предмета, 3. Врста мотора.

2. ПЕДИЈАТРИЈА

1. Децје обданиште, 2. Телефонска централа, 3. Наука о дејчим болестима.

3. КОЛЕКЦИЈА

1. Улична канализација, 2. Људи истих занимања, 3. Збирка.

4. МИТ

1. Врста бајке, 2. Град у Мексику, 3. Слава.

5. ПЛАГИЈАТ

1. Пешчана плажа, 2. Крађа, 3. Месечна плата.

ОДГОВОРИ:

1. Уметничко обликовање предмета за свакодневну употребу (телефон, грађевина, радио-апарат, итд.)
2. Грива младица која се бави леђним болестима.
3. Збирка предмета исте врсте, обично ретких, вредних или хинџољних предмета.
4. Бајка, приповека о чудним стварима из животне стварности.
5. Уметнички графички или вајнички предмет, обично намењен за колекционирање.

КОЛА СА ЈЕДРИМА

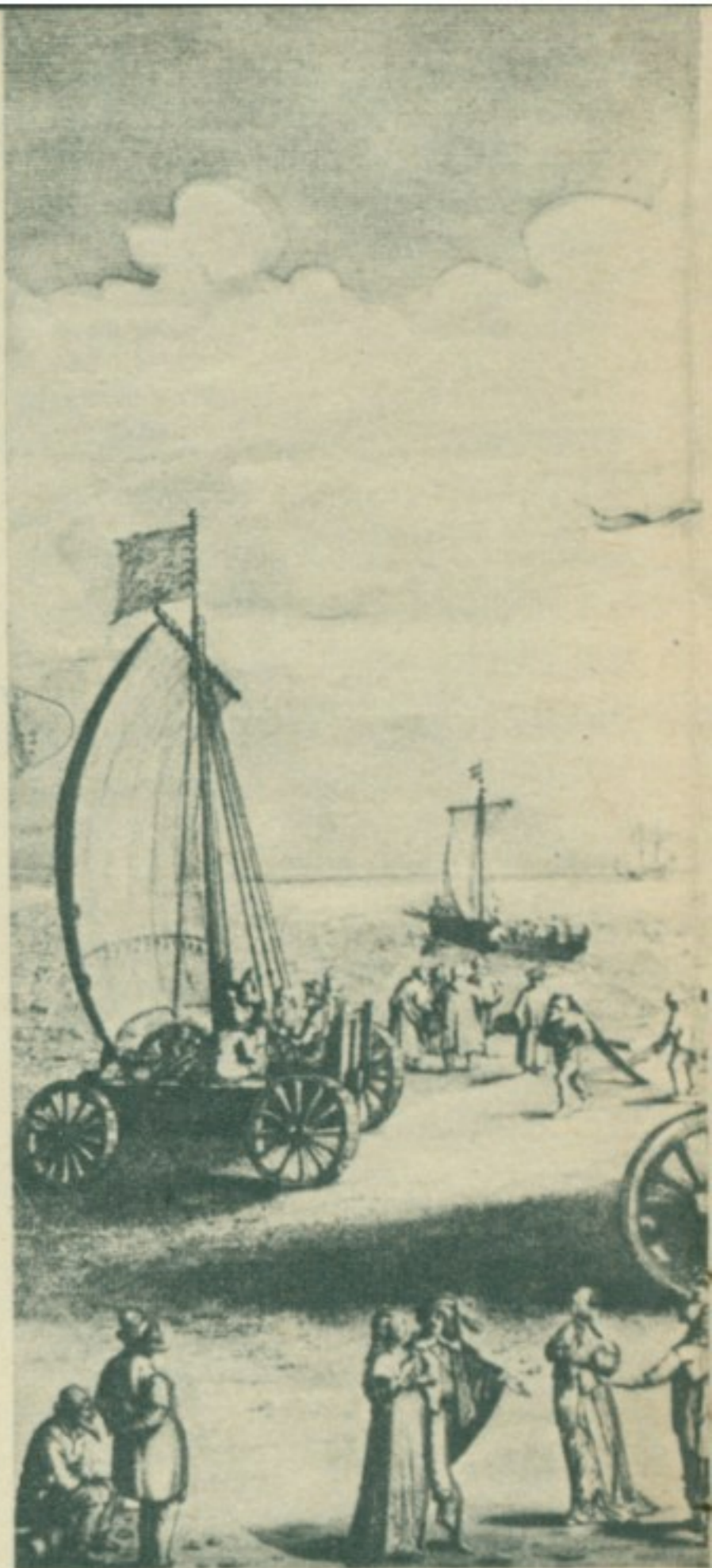
Једрилица је најбрже превозно средство на свету које се креће без мотора. Она постиже резултате спортског алфа-ромеа; кошта као половни рено, а троши гориво као холандска ветрењача; тешка је као средњи мотоцикл. Све то у једној јединој машини! Звучи невероватно. Али преварили сте се ако мислите да се овим чудним возилом можете кретати ауто-страдом. Оно, на жалост, припада зимском спорту.

На шасији у облику крста ова једрилица има три клизачке од челика, троугласто једно на покретној карики, док је седиште углављено у дугачком, вретенастом трупу. То су основни елементи овог брзог возила аеродинамичног облика. Може се видети како жури по залеђеним заливима Балтика, леденим језерима Швајцарске, у Мађарској на Балатону,

Совјетском Савезу, великим рекама и језерима Северне Америке. Данас возачи ових машина без мотора воде жестоке битке за трофеје и рекорде, а први клуб ентузијаста овог спорта основан је још у прошлом веку.

БРЖА ОД ЕКСПРЕСНОГ ВОЗА

Кола с једрима воде порекло из древног Египта. Још 1500. године пре наше ере Египћани су измислили веома практичан „мотор“: на обична кола с точковима стављали су једра и тако користили снагу ветра. Хиљаду година касније сличан изум су „лансирали“ и стари Римљани: кола с једрима била су оно што су данас крајслери и ферари. Старе хронике помињу да су и Кенези, за време владавине Лианг Јуан Тија, конструисали кола с једрима. Могла су да приме и тридесет путника и превале и по неколико стотина ки-

је овакву „лађу“ с једрима а у потпису стоји: „Најновији проналазак лађе с једрима која на леду развија брзину од 40 километара на час“. Била су потребна два пуна века да би се ова брзина удвојстучила, али до правог процвата дошло је тек у Америци.

Холандски исељинци донели су у Нови свет овај изум своје отаџбине још 1790. године. Године 1856. „једрилица за лед“ добила је модернији облик а самим тим и већу брзину. 1865. основан је први клуб љубитеља овог спорта, а затим и многи други, широм Сједињених Америчких Држава.

Брзина ових машина стално је расла и 1883. године достигла 80 километара на час. Истовремено, овај спорт почиње да захтева дубок џеп. Титан међу америчким једрилицама за лед постаје „Ајсакл“ кога је конструисао Џон Рузвелт, ујак будућег председника САД. Ова једрилица је, на повољном ветру, била бржа од експресног воза и много пута је освајала трофеје широм земље.

Године 1908. једрилица већ развија брзину од 140 километара на час. Ускоро, она је добила свој данашњи облик. Данас се већ говори о фантастичним брзинама од 200 километара на час. Америчка једрилица је моћна справа која постаје све савршенија захваљујући мењању и усавршавању детаља у конструкцији.

ЈЕДРЕЊЕ ПО СУВОМ

Поред „једрилице за лед“ постоје и „једрилице за плажу“. Године 1898. браћа Димон из Белгије ставили су једро на шасију старог аутомобила и добили машину за једрење по сувом.

На први поглед, ништа није једноставније од једне такве направе: шасија у облику крста коју носе три

МИРНА ШЕТЊА МОРСКОМ ОБАЛОМ, С ШЕШИРОМ НА ГЛАВИ И ЛУЛОМ У ЗУБИМА, ЗА ОНЕ КОЈИ НЕ ВОЛЕ ПРЕБРЗУ ВОЖЊУ

лометара — дневно. Разуме се ако је ветар био повољан.

Крајем шеснаестог века изум прихватају Холанђани, принуђени да зими обустављају пловидбу по многобројним каналима, рекама, језерима и морским пролазима. Кола с једрима, која се по леду крећу великом брзином, решила су проблем њиховог зимског транспорта.

Али, шта у овом случају значи велика брзина? Једна гравира Кристифора ван Сикума (1550 — 1600) приказу-

СПОРТСКИ КАЛЕИДОСКОП

СЛЕПИ ЛОВАЦ

Енглец Едвард Стоук потпуно је ослепео 1750. године. И поред тога он се још петнаест година бавио својим омиљеним спортом — ловом на лисице. Крај њега је увек јахао један његов пријатељ који би увек зазвонио клепетушом ка-

ЖИВЕ ВРТЕШКЕ

Када клизачи-уметници изводе на леду пируету и муњевито се окрећу око своје осе, они до стижу невероватну брзину: најбољи се окрећу и седам пута у секунду.

СТРАДАО ОД ЛОПТЕ

Године 1928. читава Америка причала је о Џону Салоју који је пешнице превалио растојање од Лос Ангелеса до Њујорка. После неколико година издржљиви спортиста умро је на једној утакмици безбола: снажно бачена лопта ударила га је у главу.

да је требало да слепи јахач ободе коња и прескочи неку препреку.

ПРВА НА МОТОЦИКЛУ

Млада дактилографкиња Берил Свејн била је прва жена која је икад учествовала на мотоциклистичким тркама. Она се 1962. године такмичила на познатом мото-релију „Туристички трофеј“ у категорији мотоцикла до 50 кубика.

МОДЕЛ ЈЕДРИЛИЦЕ ЗА ПЛАЗУ ИЗ 1600. ГОДИНЕ. ТО СУ У СТВАРИ ОБИЧНА КОЛА НА КОЈА СУ СТАВЉЕНА ВЕЛИКА ЈЕДРА. ЈЕДРИЛИЦА ЈЕ ПРЕДВИЂЕНА ЗА ВЕЛИКИ БРОЈ ЉУДИ

аутомобилска точка. Управљач једра и возило је готово. Али, ова једноставност је само привидна. Пре свега, за што само три точка, а не че-

КЛИЗАЧ СА ЈЕДРОМ ЈУРИ БРЗИНОМ И ДО 100 КМ НА ЧАС

тири? Зато што су три точка сасвим довољна за стабилност једрилице.

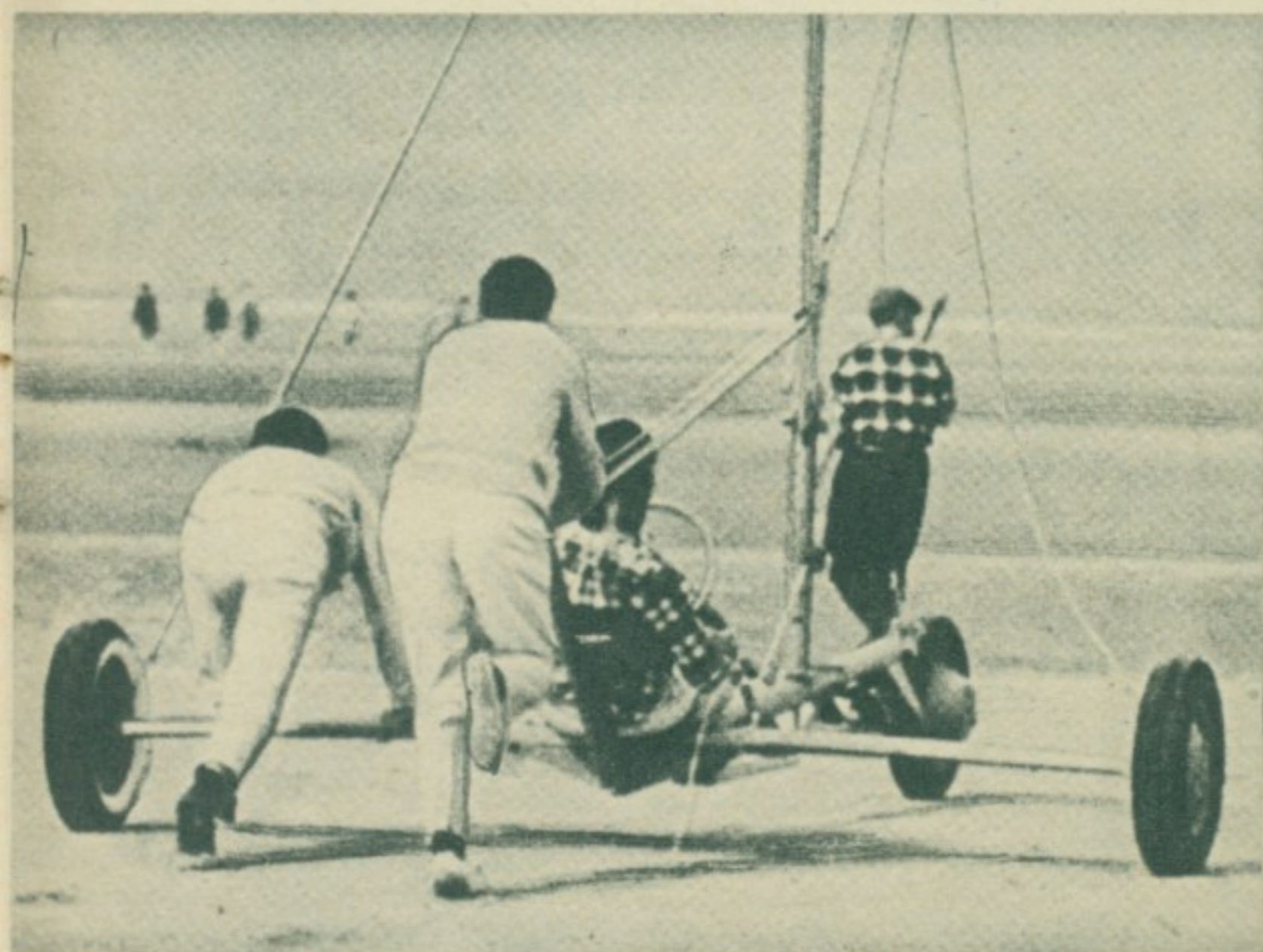
Правила међународног удружења овога спорта су врло еластична и конструк-

торима остављају одрешене руке. На такмичењима учествују три класе једрилица: Класа I — једра до 15 м²; класа II — до 10 м² и класа III — до 6,5 м².

Једрење на сувом највише је у моди на француским, белгијским, немачким, енглеским и холандским плажама, на напуштеним енглеским аеродромима па чак и у песковитим пустињама Северне Америке и Африке. Тако је 1967. године одржано чувено такмичење кроз Сахару, стазом дугом 2500 километара.

За овај спорт се слободно може рећи да је мушки, тражи брзе рефлексе и јаке нерве, може да пружи огромно задовољство и онима који уживају у мирним шетњама по песковитим просторима морских обала и плажа. Све им то омогућује ова моћна машина с једрима.

Марк Јазински

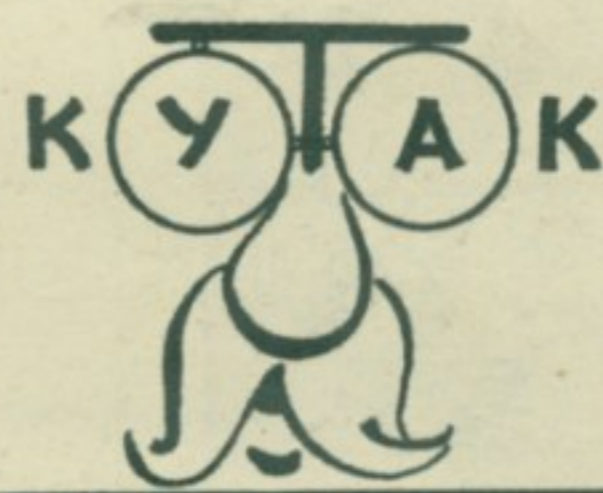

ЈЕДАН ОД ПОСЛЕДЊИХ МОДЕЛА ЈЕДРИЛИЦЕ ЗА СПОРТСКО ТАКМИЧЕЊЕ. СЛИКА ПРИКАЗУЈЕ СТАРТ ТРКЕ НА БЕЛГИЈСКОЈ ПЛАЗИ ЛА ПАН

ЧУЈУ ШАПАТ РИБА

Амерички стручњаци израдили су веома осетљив апарат који омогућује страстним риболовцима да чују чак и кад рибе жваћу. Иначе, сви ти шумови су нечујни за људско уво, али њих апарат претвара у електричне импулсе и онда човек може да их чује. Другим речима људи сада могу да чују чак и када рибе шапућу. На тај начин риболовци ослушну где има риба и знају на ком месту треба да хитну своју удицу.

ВЕСЕЛОГ
артистара

ГОТОВО ИСТОВРЕМЕНО

Кад је зашао у године велики проналазач Едисон постао је вегетаријанац. Једном када му је у посети био Рудолф Дизел, Едисон је навео разговор на ту тему и одушевљено стао да доказује како су наши најстарији преци водили природан начин живота и да нису знали за уништавајуће дејство алкохола.

— Нисте у праву — успротивно се Дизел. — Историја и антропологија нам доказују да је човек почео да употребљава алкохол готово у исто време кад и хлеб.

Не желећи да се тако олако преда, Едисон је запитао:

— А зашто кажете готово у исто време?"

— О, само због тога што је за превирање зрневља потребно извесно време — одговорио му је Дизел.

ВОЛТЕР И ДВОРАНИ

Волтер, велики француски писац и најоштрији језик осамнаестог века, живео је једно време на двору пруског краља Фридриха I.

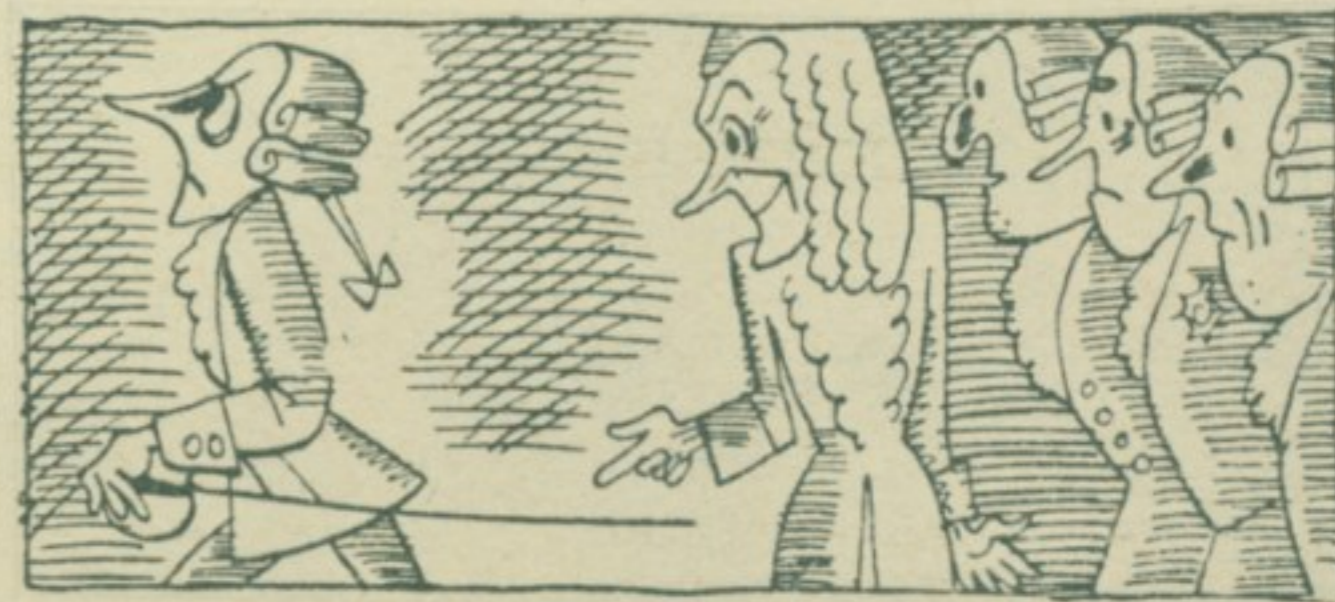
Фридрих је сматрао себе великим војсковођом мада на бојном пољу никад није стекао славу. Због тога је одлучио да се огледа на књижевном пољу. Фридрихови дворани без престанка су — и без мере — хвалили филозофско сочиненије свог господара. Слушајући те разговоре, Вол-

тер се није уздржао а да не каже:

— Краљева књига слична је његовом мачу.

— Како је то тачно речено! — стали су да се одушевљавају ласкавци. — Ви, свакако, хер Волтер, желите тим својим поређењима да кажете да је књига његовог величанства тако оштра и блистава као његов мач?

— А, не — одговори Волтер — већ да је исто толико дугачка и танка.

ОСТРВО С БЛАГОМ

ТЕКСТ: А. РЕЗМОНА
ЦРТА: М. РЕМАКЛ

ЗЛАТНИ ПРАХ!
БОГАТИ СМО!

УРА!

КАКВЕ ПЛАНОВЕ
ИМАШ,
КАЗИ-МИРЕ?!!

ОХ! СРЦЕ
КЕ МИ
ПРЕПУКИ
ОД РАДО-
СТИ... ОД
ЗЛАТНОГ
ПРА-
ХА...

СМИРИТЕ СЕ, КРЕТЕНИ!
ТО ЈЕ ПУШЧАНИ
ПРАХ...
БА-
РУТ!

СВИ САНДУЦИ СУ ОТВОРЕНИ И У
СВИМА ИХ ЈЕ ЧЕКАЛО ИСТО
НЕПРИЈАТНО ИЗЕНАЂЕЊЕ...

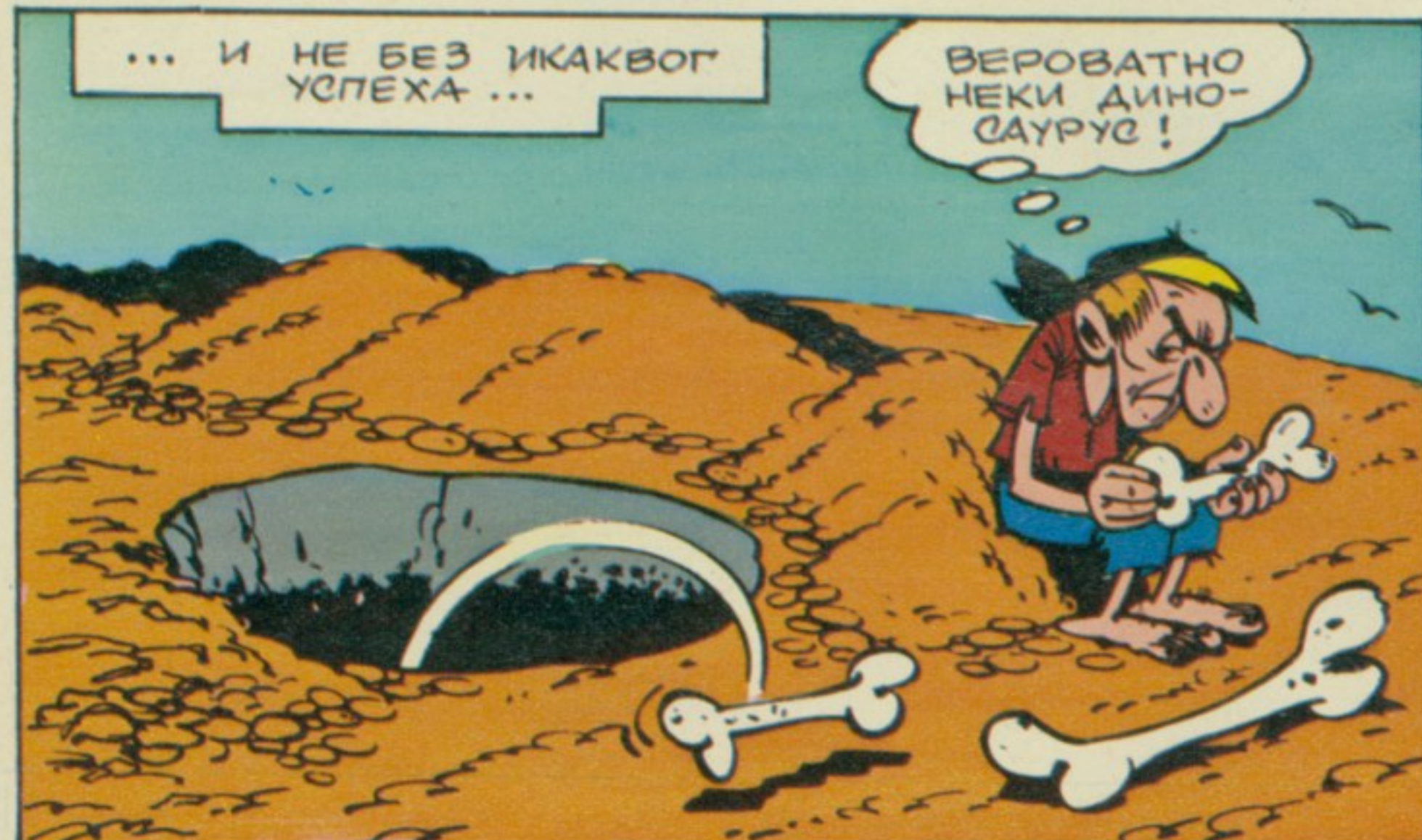
ДВАДЕСЕТ САНДУКА
ПУНИХ ВАРУТА! ПОКРАДЕНИ
СМО! ТО ЈЕ СРАМОТА...
БЕЗОБРАЗЛУК!
А ГДЕ ЈЕ
БЛАГО?

ПОСТОЈИ И ЗЛАТО!
СТРПИМО СЕ... ТРЕБА
И ДАЉЕ КО-
ПАТИ!

И ОПЕТ СУ СЕ ПРОЗНИЧАВО ДАЛИ НА ПОСАО...

... И НЕ БЕЗ ИКАКВОГ
УСПЕХА...

ВЕРОВАТНО
НЕКИ ДИНО-
САУРУС!

УСКРОРО ЈЕ ОСТРВО ПОЧЕЛО ДА ЛИЧИ
НА ПЕЈЗАЖ НА
МЕСЕЦУ...

МОМЦИ!
УЖИНА!
ДОНЕО САМ
ЛЕБА И
СИРА!

ЈАХАЊЕ ЗА 400 ДОЛАРА

**ПОДВИГУ КАУБОЈА ОБРИЈА
НЕМА РАВНА НИ У ЛЕГЕНДАМА**

Франсоа Ксавијер Обри рођен је у Француској Канади. Још као врло млад преселио се у Санта Фе (Нови Мексико), почео да се бави трговином и послови су га често водили кроз прерије.

И поред малог раста — није био виши од метар и педесет седам, а тежак свега четрдесет пет килограма — био је оличење енергије и живости. Захваљујући својој издржљивости, брзини, раздаљинама које је увек прелазео сасвим сам, заслужио је име најбољег јахача америчког Запада.

ТРИ ПОДВИГА

Обри се највише прославио 1848. године, када је извео три чувена јахачка подвига. Да би се на коњу прешла раздаљина од 1300 километара између Санта Фе и Индипенденса у Мисурију, било је потребно 20 до 30 дана; војна пошта путовала је обично месец дана а воловска кола два до три месеца.

Почетком јануара те године Обри је стигао у Индипенденс после само 12 дана путовања. Ускоро затим прешао је исту раздаљину за свега 8 дана.

Такво јахање било је веома напорно. Буфало Бил је знао шта говори када је рекао да би јахање од 24 ки-

лометра на час убрзо уништило и много јачег човека. Ипак, Обри није био једини који је тако јахао. Међу познатим јахачима нарочито су се прославили каубоји. Они су, да би остали будни док терају говеда, трљали очи дуванским соком, даноноћно се борили са Команчима и на крају успевали да сачувају стоку, помањиталу од жеђи у пустињи Пекос. Муњевити јахачи били су и људи ван закона а и полицајци-ренџери — који су их гонили кроз бодљикаво жбуње и кактусе југозападнoг Тексаса. У седлу су се прославили и људи који су пратили генерала Кастера кроз снег и лед северозапада.

Људи Пони експреса, који су штафетним системом прелазили 3000 километара кроз дивље пределе за мање од осам дана остаће заувек хероји романтичког Запада. Али, ипак, њихови подвизи не могу да се упореде са храброшћу усамљених јахача, какав је био Обри. Пони експрес је био савршено организован: у нормалним условима јахачи су мењали коње после сваких 25—30 километара, а на одморном коњу много се лакше јаше.

«МОГУ И БРЖЕ»

Када се, крајем лета, вратио са свог рекордног јаха-

ња и чуо како Кит Карсон и други о томе задивљено говоре, Обри је мирно изјавио: „Могу и брже“. И опкладно се у 1000 долара да ће исти пут прећи за шест дана. Опклада је примљена и Обри је одмах послао као претходницу три човека са коњима за мењање. Осим тога, знао је да ће добити одморне коње и у Форт Ману, на реци Арканзас, и у Кансил Груву, у Канзасу. Једним делом пута ће и сам водити коње за мењање.

12. септембра 1848. године, под жутим јутарњим сунцем, Обри креће из Санта Фе, у галопу прелази планине, пролази кроз село Пекос и стиже у Лас Вегас, где га чекају одморни коњи. Изузев усамљене војне поште у Форт Ману, на Арканзасу, морао је да јаше више од 800 километара пре него што је стигао у најближе насеље.

Обри ноћу не успорава галоп и у праскорорје, пре него што су се појавили први сунчеви зраци, усамљени јахач, приближавајући се Поинт оф Роксу, пушта дугачак урлик којота, уговорени знак за човека кога је послао као претходницу недељу дана раније. С ногу испија литар вруће кафе и баца се у седло одморног коња.

иза себе — затетурао се и пао. Обри не оклева ни тренутка: скида седло, сакрива га у траву и, с уздама у рукама, креће пешице према истоку. После више од 30 километара најзад стиже на реку Арканзас, на место које и данас носи име „Обријева раскрсница“. Ту га чека нов коњ.

У Форт Ману Обри мора да обави пословни разговор с неким човеком који је у лову и чији се повратак очекује сваког минута. Док га чека, Обри леже на кревет и спава неколико часова: то је његов једини сан за време целог пута.

У Кансил Груву се зауставља да би попио кафу и променио коња. Ноге су му готово укочене а треба да јаше још 250 километара до циља.

Када је стигао у Индипенденс може да говори само шепатом. Мада је дубока ноћ 17. септембра хотел „Ноландс“ још је осветљен; сви излазе напоље и скидају Обрија с коња. Седло је попрскано крвљу али је Обри добио опкладу.

**400 км —
ЗА 24 ЧАСА**

Доцније, кад се вратио у Санта Фе, Обри је у краткој причи описао своје путовање. „Прешао сам стазу — ако се рачуна само стварно време које сам провео путујући — за 4 дана и 12 часова мада је од мог поласка из Санта Фе до доласка у Индипенденс прошло 5 дана и 16 часова. У једној етапи јахао сам 400 километара за 24 часа, а на својој кобили прешао сам 320 километара за 26 часова.“

Савремен човек, навикнут на огромне брзине данашњих превозних средстава, не може одмах да схвати тежину Обријевог подвига. Али на америчком Западу човек на коњу годинама је био симбол славе и моћи.

А међу славним јахачима на дивљем Западу најјаче блиста Обријево име. Његово јахање од Санта Фе до Индипенденса најчувеније је у читавој историји и никада не може да буде заборављено. Чак се ни у легендама познатих јахача Татара и Скита не помиње ништа слично.

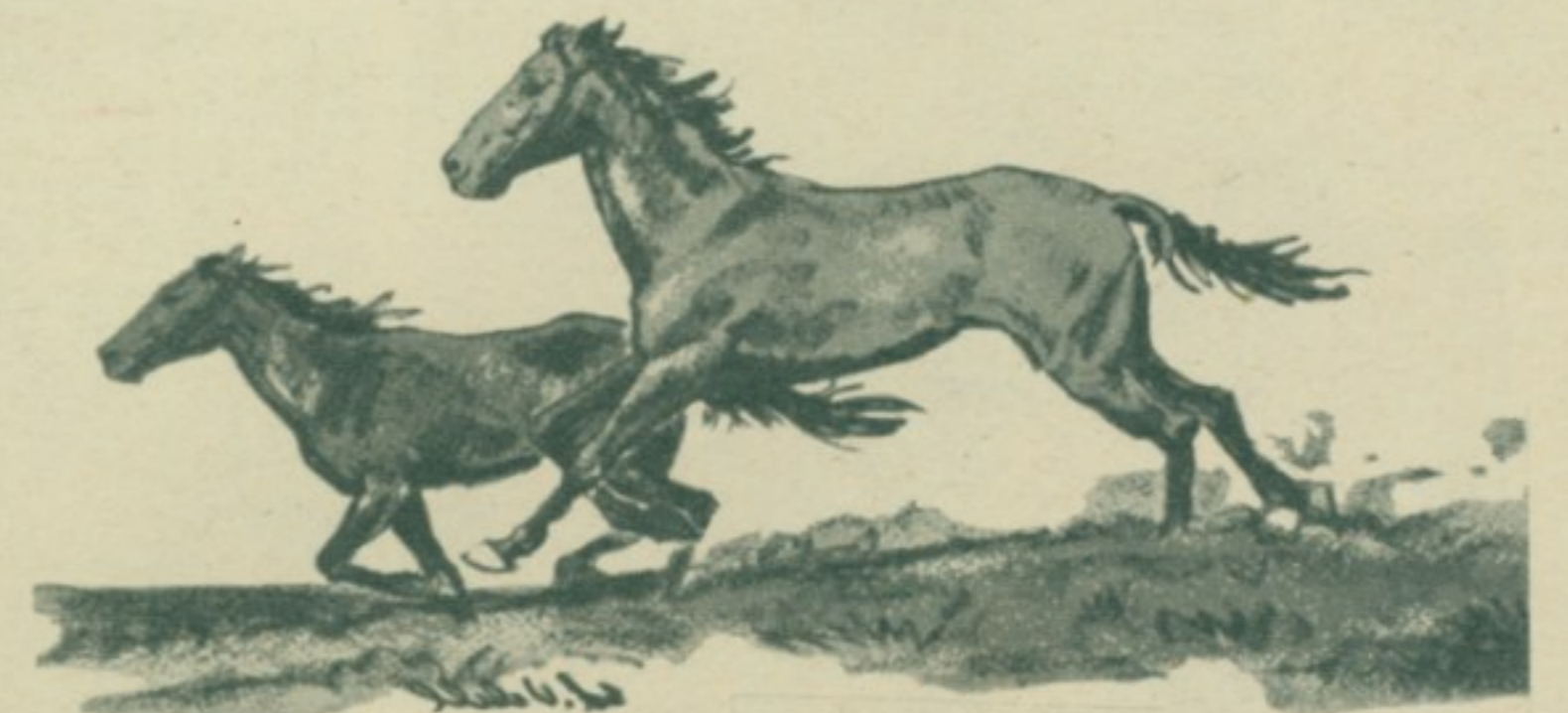
Френк ДОБИ

СКАЛПИРАНИ ЧУВАР КОЊА

Животиња коју сада јаше је дивна кобила Доли, чувена са своје брзине и издржљивости. Ускоро хладна јесења киша сакрива сунце; пошто је оставио за собом Ребит Ир Крик, стиже у Волоу Бар. Али, где су коњи које је послао да га овде сачекају? Скалпирана глава једног од његових људи даје му јасан одговор. Лепотица Доли мора и даље да га носи.

У Чимарону, познатом по живом песку, налази три одморна коња. Обри јаше једног док остале бичем тера испред себе: сада више не мора да их штеди и бесно наставља трку.

Одједном последњи од три коња — јер два је већ променио и уморне оставио

СИПАВШИ У ЈЕЛО МЕДИЦИНСКИ САПУН У ПРАХУ, ПРИСЦИМА ЈЕ ИЗАЗВАЛА ПАНИКУ МЕЂУ БАНДИТИМА!

ВЕРОВАТНО ЈЕ ТРБУШНИ ТИФУС! СВИМА ЋУ ВАМ ДАТИ ИНЈЕКЦИЈЕ!

МОРФИЈУМ

ПРВО МЕНИ!
МЕНИ!
МЕНИ!

И МЛАДА БОЛНИЧАРКА ДАЛА СЕ НА ПОСАО...

УКОРО...
ОХ! ВЕЋ МИ ЈЕ ЛАКШЕ! НЕ БОЛИ МЕ ВИШЕ... СПАВА МИ СЕ...

КАД ЈЕ СТИГЛА ДО МУСЕФА...
ИМАЛА ЈЕ ПРАВО КАД ЈЕ ГОВОРИЛА О ЗАГАЂЕНОЈ ВОДИ! А ИПАК... ЈА ЈЕ НИСАМ ПИО...

... УГЛЕДАО ЈЕ ПРАЗНУ АМПУЛУ...
ТАКО? ТО ЈЕ ЊЕН ЛЕК?!

ЋАВОЛЕ С ЛИЦЕМ АНЂЕЛА! МЕНЕ НЕ ЋЕШ ПРЕВАРИТИ!

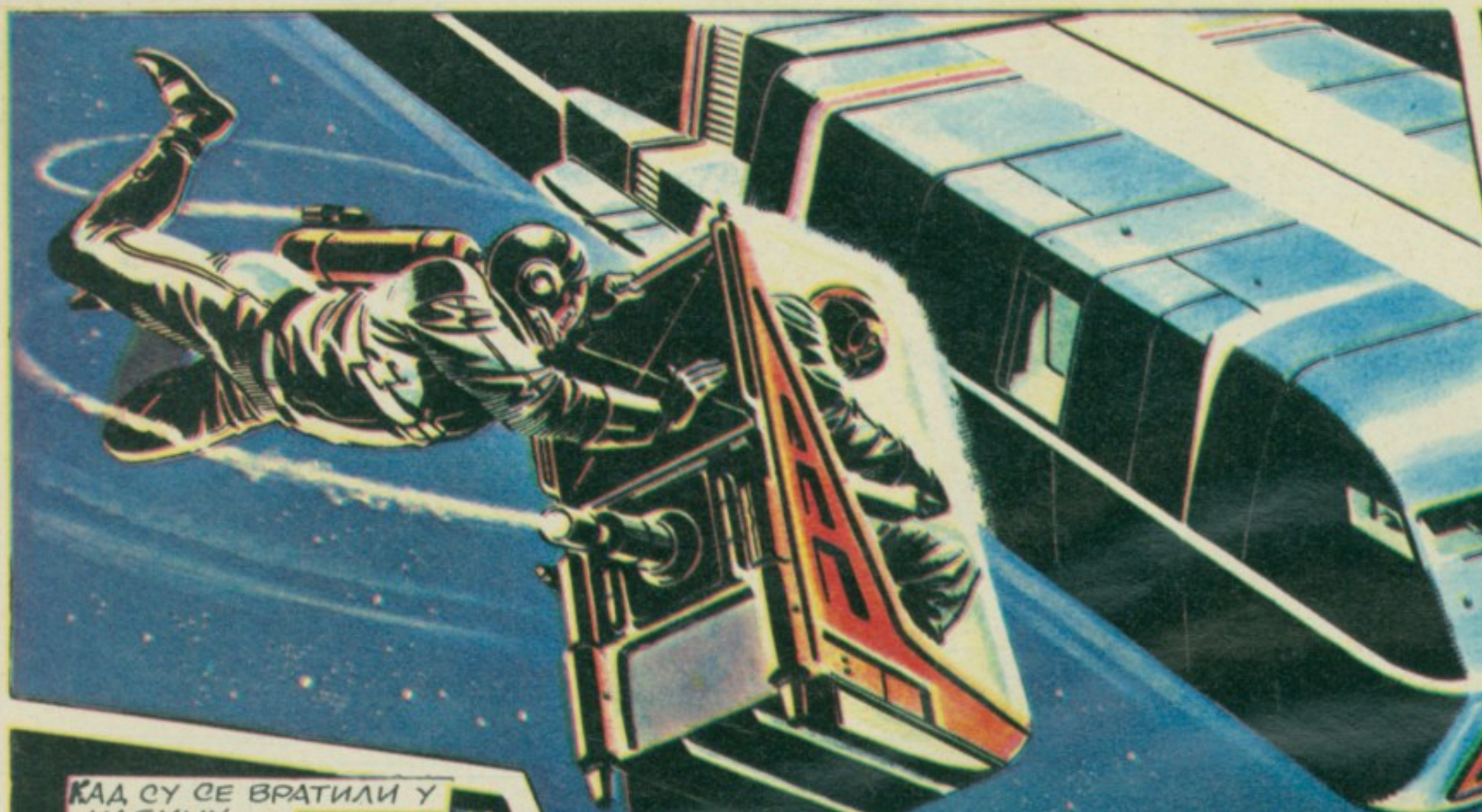
ХВАЛА! ВАС ДВОЈИЦА СЊВАЈТЕ ВРАТА... ЈА ЋУ ОСТАТИ КРАЈ МИТРАЉЕЗА! ДРЖАЋЕМО СЕ ДОК ХАЗАРД НЕ СТИГНЕ!

ЗА ТО ВРЕМЕ...
НАДАМ СЕ ДА МИ ПРИСИ НЕ ЋЕ ЗАМЕРИТИ ЗБОГ ОНОГ ШТО ЋУ МОРАТИ ДА УРАДИМ!

ДЕП 1

БРЕД ЊУМЕН НА МЕРКУРУ

КАД СУ СЕ ВРАТИЛИ У КАБИНУ...

ТАЈ ПОТЕЗ
ЋЕШ СКУПО
ПЛАТИТИ, ТРЕ-
ВЕРСЕ! ИПАК,
НИШТА СЕ НИ-
ЈЕ ПРОМЕ-
НИЛО!

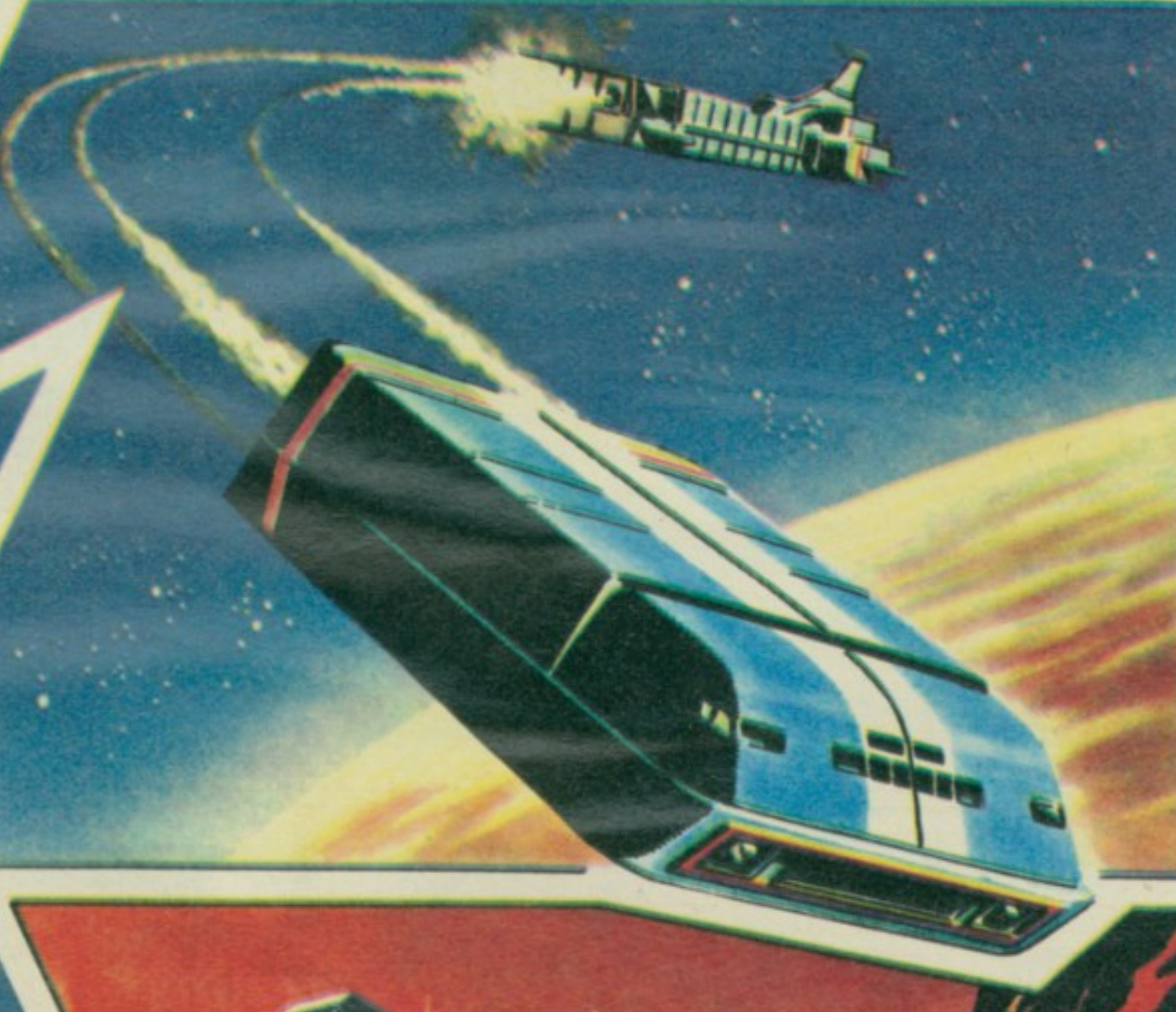
ПОЛЕ!
ПА ТО ЈЕ
ОН... ЧОВЕК
КОЈИ
ЈЕ...

ДА, БРЕ-
ДЕ, ЗНАМО!
ФРЕНК ГОР-
МЕН, РАЗБОЈ-
НИК И...

ЗАВЕЖИ,
ТРЕВЕРСЕ, И
ВРАТИ СЕ НА
СВОЈЕ ПИ-
ЛОТСКО МЕ-
СТО!

НЕ!
НЕМАМО
ПОЈМА!
ОСТАЈЕ
НАМ САМО
ДА ЧЕКА-
МО!

ВРЕМЕ СЕ ВУКЛО СВЕ ДОК...

ПА, ГОРМЕ-
НЕ, ЕНО МЕРКУ-
РА! УЛАЗИМО У
ОРБИТАЛНУ ПО-
ЗИЦИЈУ!

У РЕДУ,
УКЛУЧИ АУТО-
МАТСКОГ ПИ-
ЛОТА! А МИ ЋЕМО
СЕ СПУСТИТИ
У М.Е.В.!

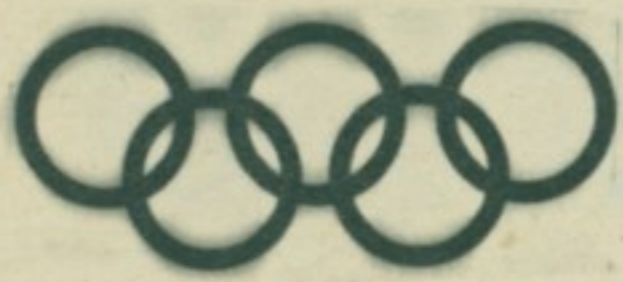

ВИСИ-
НА 1500
МЕТАРА!
ШТА
САД?

У СЕ-
ВЕРНОМ СЕК-
ТОРУ ЈЕДАН-
ПЕТ-НУЛА ПОСТО-
ЈЕ ДВА ПЛАНИН-
СКА ВРХА! СПУСТИ-
ЋЕМО СЕ У ДО-
ЛИНУ ИЗМЕЂУ
ЊИХ!

ЈЕСИ
ЛИ ЛУД?
ПА ТУ ЈЕ
МОРЕ ТЕЧНЕ
ЛАВЕ!

ДА...ДА...
БАШ ТАМО!
УРАДИ ОНО
ШТО ТИ НА-
РЕЂУ-
ЈЕМ!

ОЛИМПИЈСКО ТАКМИЧЕЊЕ

ХУМОР **

Нико није тачно одговорио на свих 7 питања па је жири извукао 3 награде између 12 купона са по 6 тачних одговора.

Редакција „Политикиног забавника“ је у свом броју 875 од 5. X 1968. године објавила наградну игру „Олимпијско такмичење“. У редакцију је приспело 1.057 одговора.

На питање „Да ли ће бити оборен светски рекорд на 100 метара за мушкарце“ узели смо да су тачни и одговори „да“ и одговори „не“. Зашто? Зато што нисмо добро прецизирали ово питање. Наиме, у јуну ове године тројица америчких спринтера претрчала је ову стазу за 9,9 секунди што је за 1 десетинку секунде боље од званичног светског рекорда. Исто то време постигао је и победник у трци на 100 метара на Олимпијади у Мексику.

Обичај је у атлетици да на крају године Међународна атлетичарска федерација призна или не призна све светске рекорде постигнуте у току те године. Према томе, резултат тројице Американаца још није званично признат, што је случај и са резултатима који су постигнути на Олимпијади у Мексику.

Жири који су сачињавали чланови редакције и читаоци Маја Панатјовић и Владан Миливојевић, ученици из Београда, прегледао је све одговоре и није нашао ниједан одговор са 7 тачних погодака. Због тога је за награду узето 12 купона са по 6 погодака. Награде су извучене жребом.

1. Да ли ће Вера Николић освојити златну медаљу?	НЕ
2. Које ће место заузети наши кошаркаши?	ДРУГО
3. Да ли ће Церар бити први у коњу са хватаљкама?	ДА
4. Хоће ли бити оборен рекорд у трчању на 100 м за мушкарце?	ДА НЕ
5. Која ће земља бити прва у фудбалу?	МАЂАРСКА
6. Ко ће бити први у ватерполу?	ЈУГОСЛАВИЈА
7. Да ли ће Абебе Бикила по трећи пут добити златну медаљу?	НЕ

Прву награду од 80.000 старих динара добио је ПЕТАР НОВАКОВИЋ, ШИБЕНИК, АНТЕ ШАНТИЋА 15.

Другу награду од 50.000 старих динара МИРА БОТИЋ, ЗРЕЊАНИН, ПЕТРА ДРАПШИНА 10.

Трећа награда од 20.000 старих динара припала је КОГЕЈ ФРАНЦУ,

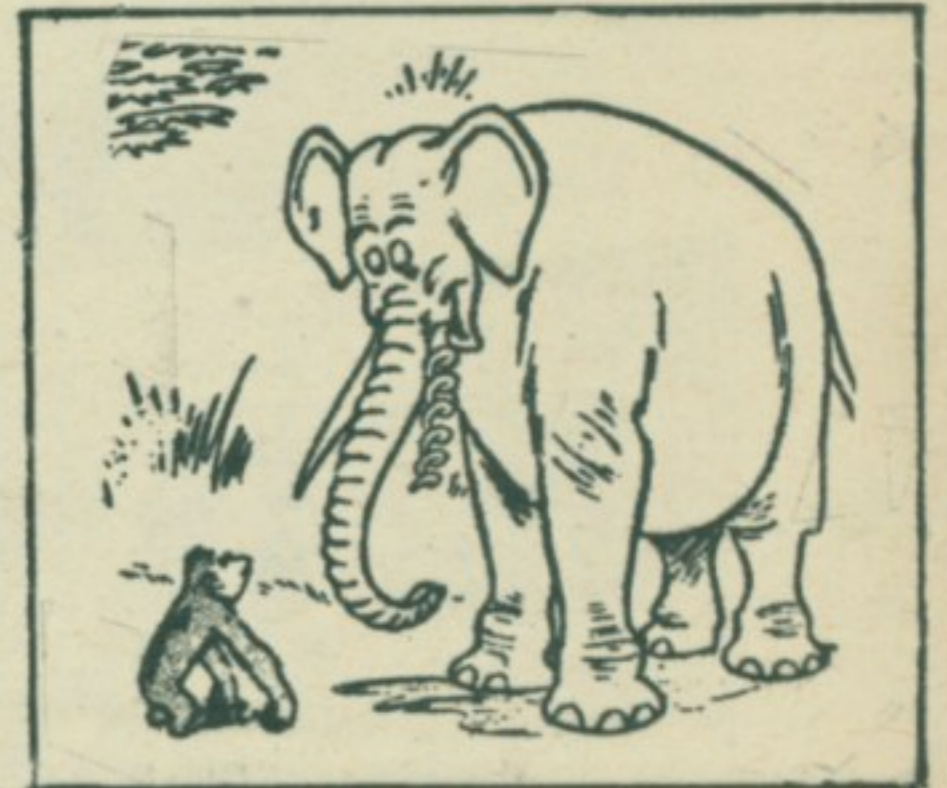
БЕОГРАД, ДИМИТРИЈА ТУЦОВИЋА 24.

Првонаграђени је погрешно у одговору број 5: да ће први у фудбалу бити Бразил.

Наравно, читаоци су највише грешили прогнозирајући да ће Вера Николић добити златну медаљу.

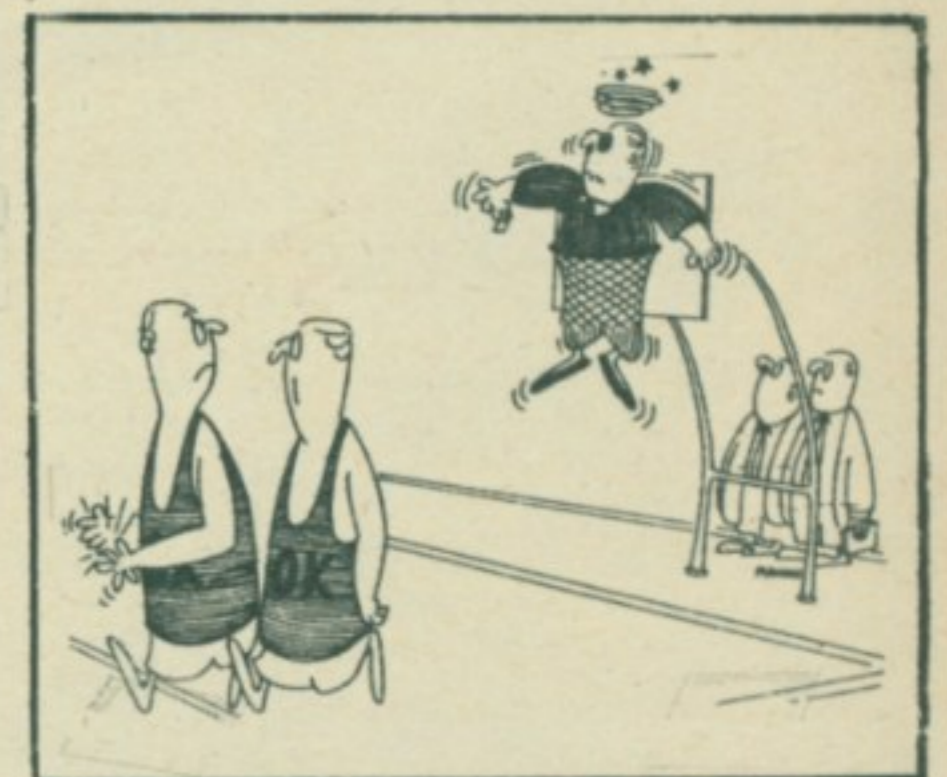
— Шта, да се вратимо кући с једном једином рибом?

— Овај зуб ми служи као валичеп.

— Овако не морам да причам свима шта ми се догодило.

— Све ми се чини да ће те избацити из игре.

Песма недеље

НАПИШИТЕ ПЕСМУ О »ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ«

Док очекујемо да нам пошаљете песму о Ђурђи Бједов, за коју смо прошле недеље расписали мали наградни конкурс, дајемо вам нову тему: напишите песму о „Политикином забавнику“. Држите се пра-

вила конкурса: пишете само на дописници и немојте написати више од осам стихова. Најбољу песму наградићемо с 5.000 ст. динара. Очекујемо ваше песме.

РЕЦИТАТОР ДАМЈАНОВИЋ ИЋИ ЋЕ ЈОШ У ДВЕ ШКОЛЕ

У прошлом броју написали смо да су само из једне школе стигли позиви — купони за наградни конкурс на коме је обећан рецитатор Радомир Дамјановић. Приликом отварања писама приспелих за наш конкурс „Олимпијско такмичење“ нашли смо међу њима и залутао коверат са 13 купона-позива за рецитатора из основне школе у Сремским Карловцима, Прерадовићева 1. Пошто је то друга школа која нам је послала купоне, упутићемо и у Сремске Карловце (бесплатно) рецитатора Дамјановића, Јуче 31. X 1968. је писмо ученика Основне школе „Светозар Марковић“ из Крагујевца, са 82 купона. Чим оздрави Дамјановић ће обићи и ове две школе.

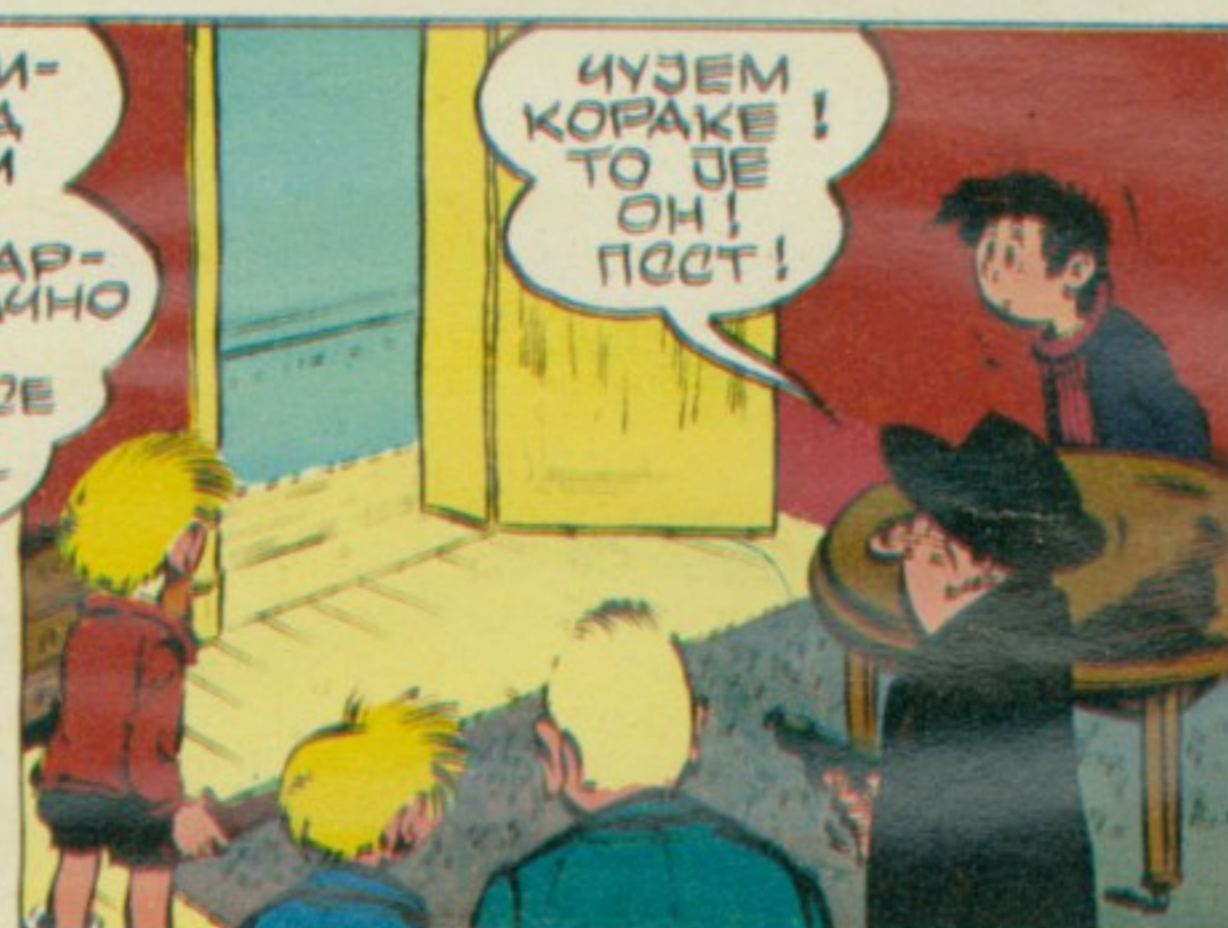
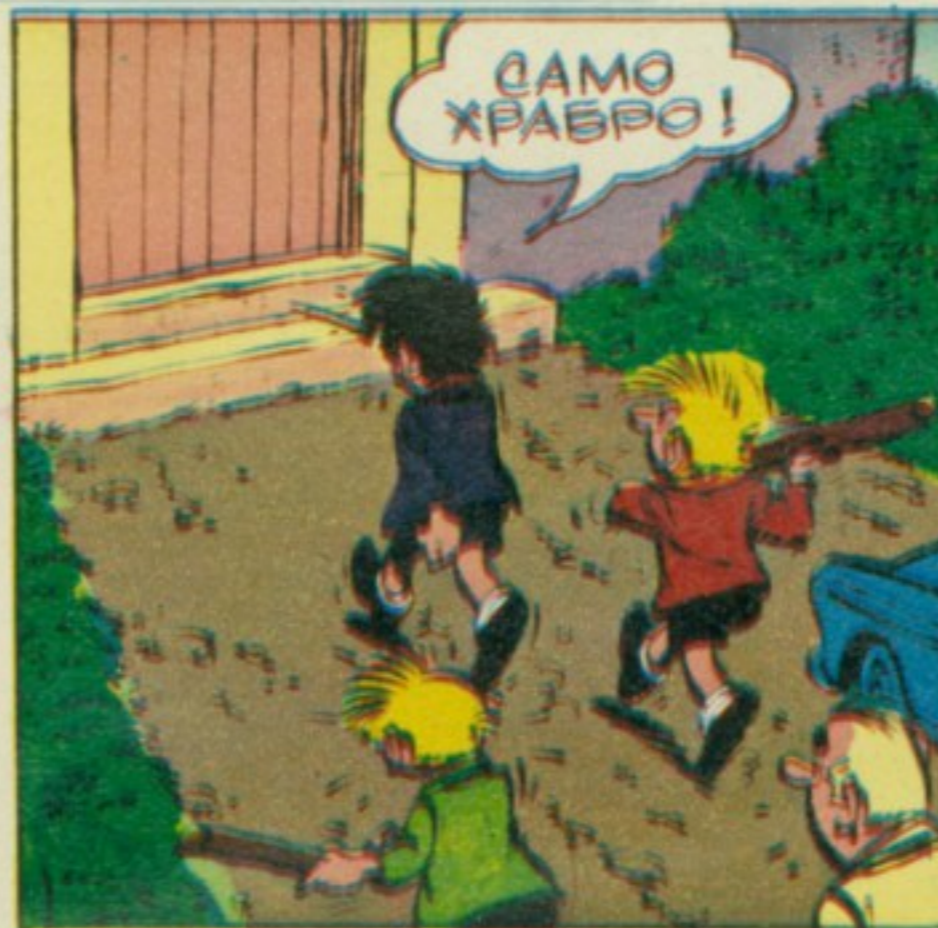
ЈА ВОЛИМ
ЕВА САРДИНУ
СА ЗНАКОМ МОРЖА

ЈЕДНА АМИ ВРЕДНА

ДА БИ СЕ СХВАТИЛО
ДА ЈЕ НЕБО ПЛАВО
НЕ ТРЕБА ПУТОВАТИ
ОКО СВЕТА
(ГЕТЕ)

МАЛИ ДЕТЕКТИВИ

ГДЕ ЈЕ ДИЈАМАНТ

Чувени гусар Били Кид сакрио је у једној прегради овог „ковчега“ драгоцени дијамант, заплени на некој галији.

„Погодите у којој се прегради налази дијамант и ја ћу вам га поклонити“, каже Били

Награда је, као што видите, велика али ни препреке нису мале. Тајанствена преграда означена је звездицом и налази се лево од једног белог круга, а тај бели круг налази се изнад још једног белог круга на чијој се левој страни налази црни круг.

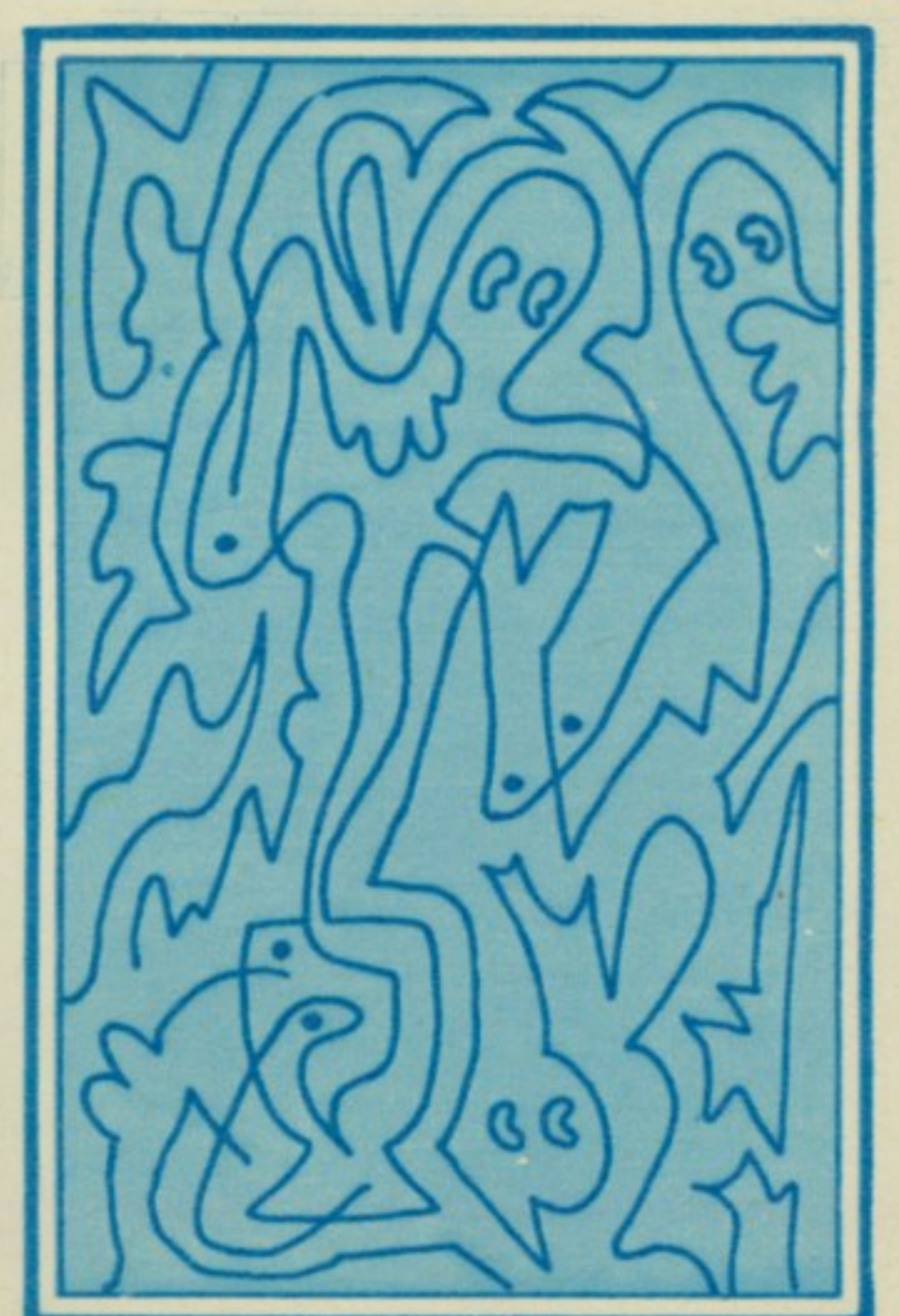
Да ли вам је све јасно? Мало збуњени? Ипак, покушајте. И срећно!

Решење:

Дијамант се налази у шестој прегради четвртог реда, бројча севега десно и одозго нагоре.

ЗАТАМНИТИ

Децо, узмите оловку и затамните поља која су обележена тачкама. Видећете шта ће се појавити.

НЕ РАЗМИШЉАЈ МНОГО, ПОДИГНИ ПУШКУ И НИШАНИ!
ОДЈЕКНУЋЕ СТРАХОВИТ ПУЦАЊ

НЕОЧЕКИВАНА ОПАСНОСТ

ПАЖЊА ЈЕ БИЛА УСМЕРЕНА НА
ЧУДОВИШТЕ А ПРАВИ НЕПРИЈА-
ТЕЉ СТИГАО ЈЕ ИЗНЕНАДА

можеш да запазиш да и на леђима паразита живе ројеви инсеката, велики као морски ракови. Али, сада си већ сасвим близу и чујеш како лупа тираносаурусово закржљало срце.

Прошло је време када су се слушала пророчанства; превазишао си стадијум предосећања; овде си због убијања: или ћеш убити или ћеш бити убијен. Празноверје је прохујало заувек; сада само твоји опуштени нерви, твоји уздрхтали мишићи, зној твога тела и жеђ за крвљу могу да ти помогну у борби с чудовиштем.

Убиј чудовиште!

Сад можеш да пуцаш. Само, причекај да се ова глава поново застави. Тада можеш, једним обичним „банг“, да покажеш читавом овом прастаром свету Јуре који те безизразно посматра, крај своје ловачке пустиловине.

Ти добро знаш зашто си непочинчан, мада убеђујеш себе да ти то није познато; стара проклета савест, дуга као замах у безболу, дугочерна као корњача, ради из све снаге; клизи у свим правцима, ужаснија од змије. Кроз страсти: говорећи ти да личиш на уплашено паце! Кроз разум: шапћући да ће се досада, та незасита орлушина, опет

вратити када се све ово заврши. Кроз нерве: јер ћеш, чим престане дејство адреналина, почети да повраћаш. Кроз очи: намећући ти лепоту предела.

Не размишљај много, убиј чудовиште и прекрати своју агонију. Скупи сву своју храброст, подигни пушку на раме и нанишани. Одјекнуће страховит пуцањ који ће те заглупити. Чудовиште је још ту. Издржало је пушчану олују која би оборила и највећег цина.

Љутит (или је то можда неко таније осећање) искачеш из жбуња и стајеш испред њега. Два блавава ока посматрају те изблиза.

Из даљине се чује топот пракоња, који бесно скачу кроз блато, а један тренутак касније снажан реп прелази ти преко главе шибајући ваздух. Ти се шћуриш што више можеш али чудовиште би те и онако промашило јер му покрети нису усклађени боље него што би били твоји када би морао да заљубаш облакодер држећи га за темеље.

Овде си дошао да би све заборавио; тако је бар обећавала књижица која је рекламирала време-лов. Да би заборавио једног доброг мужа који се зове Клод Форд и који има ужасну жену по имену Мод. Мод и Клод Форд, који нису могли да се прилагоде једно другом, осталом свету и средини у ко-

Клод Форд је знао шта значи ловити тираносауруса. Ловац мора да пузи по блату кроз жбуње, између ситног працева, зелених и мрких латица, по каљузи која подсећа на густу помаду. Затим, гегајући кроз трску, појављује се чудовиште: дражесно тело у облику вреће пуне песка. Зауставља се, пада у блато, пову-

чено сопственом гежином, дахће покрећући огромне зечје ноздрве на један метар изнад травуљине, тражећи тршчане изданке. Очи чудовишта живахно блистају, као у мртваца који лежи већ недељу дана; његов гадан дах и длаке из шупљине која носи име уста нарочито се препоручују онима који се диве делима мајке природе.

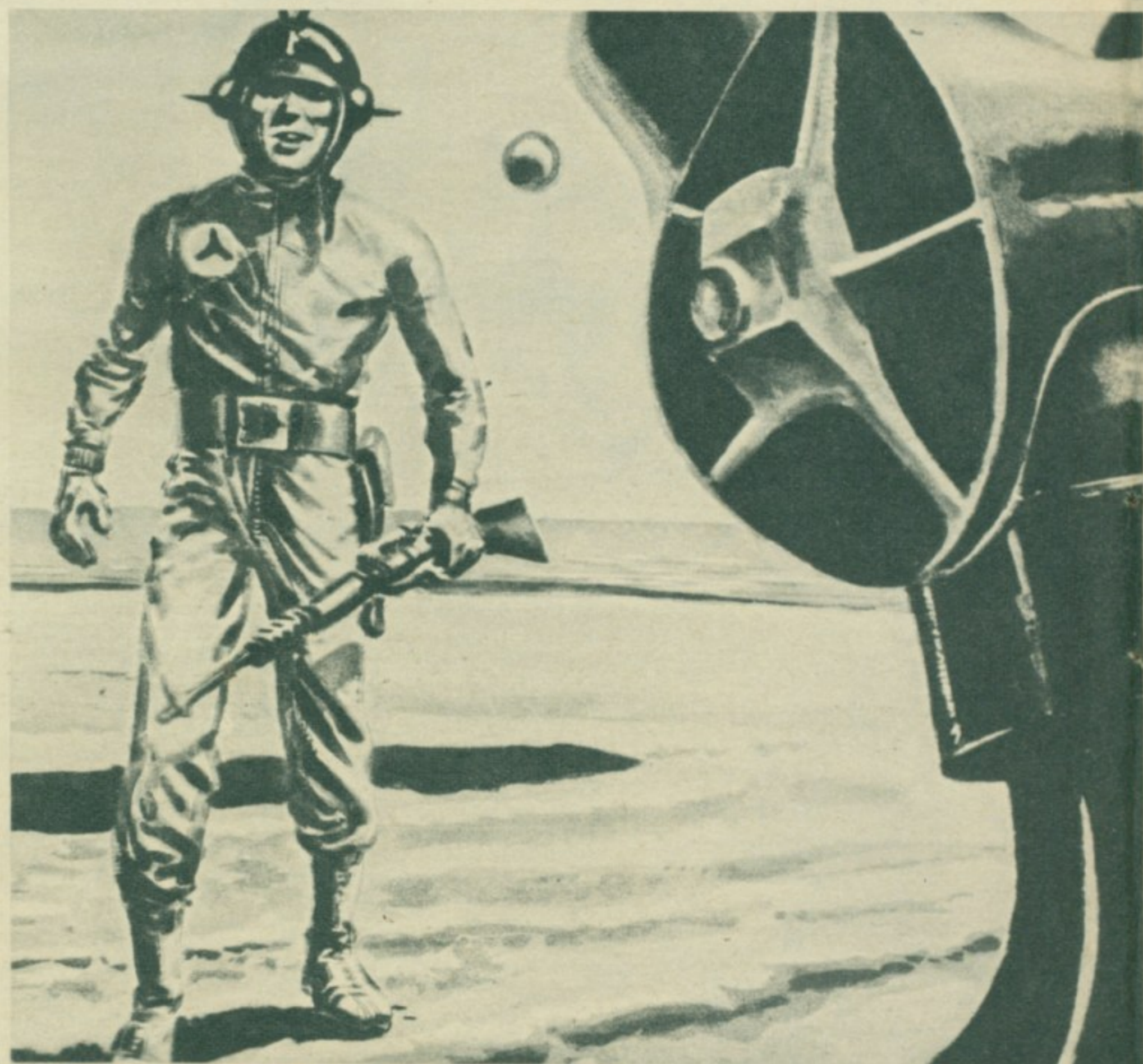
На швргој кожи

Али док ти — безначајни сисар, са пушком калибра 0,75, која се сама пуни, с телескопском мушицом, коју стежеш у рукама — пузиш испод пра-жбунова, прво што ти привлачи пажњу је кожа циновског гуштера.

Ова кожа има таман мирис који подсећа на дубоке клавирске тонове. Личи на кожу слона, на комаде изгужване хартије. Сива је као ви-

киншко море, тврда као темељи катедрале. По њој јуре — видиш их чак одавде — мали тамни инсекти који живе у тим тмурним кожним долинама и кањонима, хитри као вампири, окрутни као пијавице. Када би неки од њих скочио на тебе, био би пресрећан да ти пробуши кичму.

Када паразит престане да се прибија уз приљенове тираносауруса,

ИМАО ЈЕ АУТОМАТСКУ ПУШКУ С ТЕЛЕСКОПОМ, КАЛИБРА 0,75

ВУЛКАНСКО ПЛЕЖЕ

јој су рођени. То је већ био разлог да се човек врати временовом уназад и лови диновске гуштере... ако је толико луд да помисли како сто педесет милиона година, уназад или унапред, могу нешто да промене у блату мисли једног човека.

Светлуцаве птице одлећу са тираносауросових леђа, паразити јуре по кожи као побеснели пси. И док он диже главу дахнући као локомотива и гледа у твом правцу, ти мислиш о себи, о својој образовању које ти је дао двадесети век и које је коштало милион долара.

Бежи, ловче!

Чудовиште те гледа. Док његове вилице једу неку жртву гране и корење, жбуње и трска, лишће и блато, све то излази из ових чељусту и пада на тебе и око тебе.

Ове животиње живе више од двеста година — писало је у рекламној књижици временског. И ова, која је пред тобом, очигледно има намеру да толико живи; то се види по њеним очима у којима се огледају векови. Када поново опалиш, ове вековне очи ће се угасити, носећи у себи твоју слику. Вилице ће и даље жвакати док глава буде полако падала. Лагано, тече млаз крви. Твој убијени гуштер потонуће у блато, вучен сопственом тежином.

Мало си разочаран. Очекивао си очајничку борбу, а ипак си задовољан што се чудовиште није мучило. Као и сви околни људи и ти си сентименталан. Стављаш пушку под руку и прилазиш животињи да би се дивно својој победи.

Посматраш његове ноге, белину трбуха. Најзад, заустављаш поглед на диновском репу. Сада је твоје разочарање јасно као визиткарта: диновско чудовиште је упола мање него што си мислио. Упола је уже од Моудиног лика у твом сећању. Јадни мали ратниче, наука неће никад пронаћи титанску смрт коју си желео у тамним вилајетима своје подвести.

Али, гледај! Птице су приметиле шта се догодило; једна по једна шире крила и траже другог домаћина. Оне одмах схватају да су ствари пошле рђаво и да треба бежати. И ти треба да се окренеш и одеш.

Три минућа борбе

И окрећеш се, али се одмах заустављаш; помисао на Мод не да ти мира.

Али, чим си стао, нешто огромно слеће ти на леђа и ти падаш лицем у блато. Бориш се и урлаш док ти жаоке пеку врат и грло. Покушаваш да подигнеш пушку, али не можеш. Страшни инсекти пузају ти по грудима. Они ти откидају прсте, један по један, док узалуд покушаваш да их склониш. Када си убио тираносауруса заборавио си да ће га његови паразити напустити и прећи на тебе, јадног патуљка.

Бориш се још пуна три минута. Али, цело тело ти је преплављено овим гадовима, који ти чупају груди.

Готово је с тобом, мали ратниче!

Сунце је много пута зашло за планину. Лето је било на измаку...

Тунга је живео од оног што би уловио и упецао...

Сваког јутра скупљао је жар с огњишта и носио га у нарочитом кавезу за ватру...

Али, ловца који сам лута шумом опасност вреба на сваком кораку...

Бизони!... Биће добро ако ме не открију!

Али, један налет ветра донео је мирис човека...

Стадо је одмах ступило у акцију...

Приметили су ме! Стижи ће ме и прегазити пре него што успем да се склоним...

У очајању, тунга је почео да урла и маше рукама...

ЈА-ХА ХООО

Изненађен, предводник стада зауставио се на свега неколико корака од тунге...

... затим му је окренуо леђа и одјуррио у супротном правцу, а за њим и остало стадо...

Успео сам! Моји крици су их уплашили...

880

ПОДСЕТНИК

Велик избор разних децјих друштвених игара. Продаје књижара „Фрушка гора“, Македонска бр. 27. Цена од 8 до 21,60 дин.

ЗА ПОКЛОН

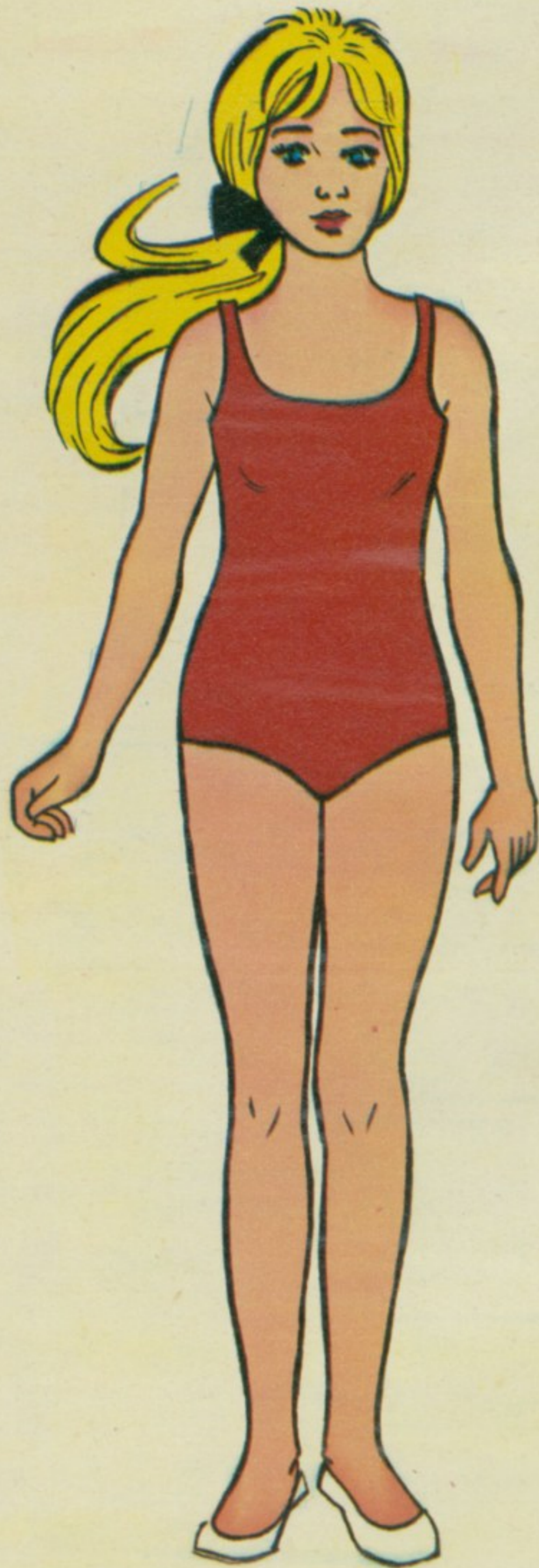
ПЛОЧА ЗА ВАС

»ЧУПАВЕ БУБЕ«

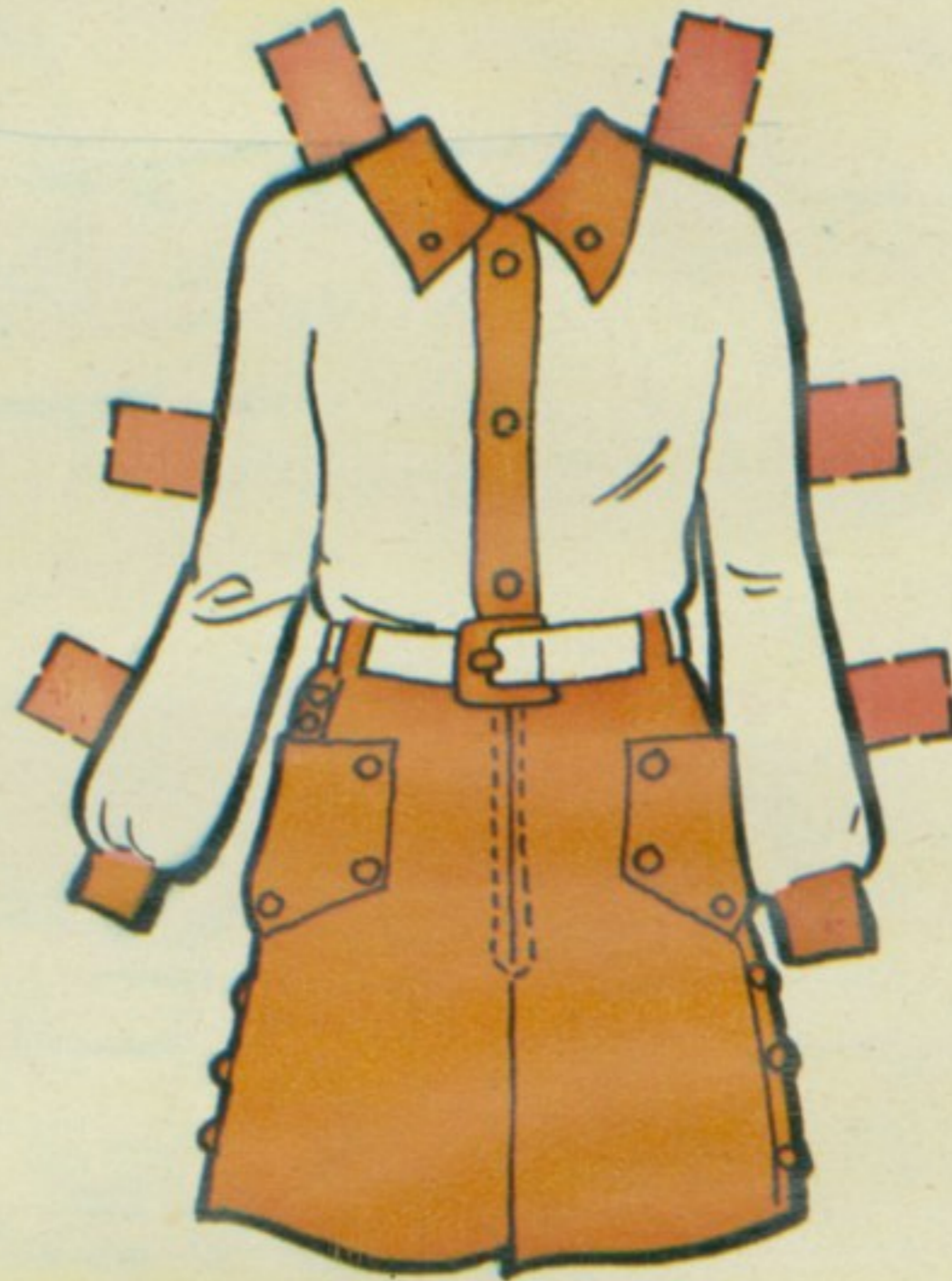
„Битлси“ су опет запањили своје многобројне обожаваоце, као и оне који још увек упорно тврде да они нису велики музичари. „Хај, Цуд“ је дивна мелодија коју врло успешно пева Пол Макартни, један од аутора. Траје преко седам минута, што је неуобичајено за композиције ове врсте. Поред „чупавих буба“ из Ливерпула учествује и оркестар од 40 чланова. Ово је још један доказ да је музика коју стварају и интерпретирају „Битлси“ стварно права, добра и лепа музика. Плочу је издао „Југотон“, цена је 700 динара.

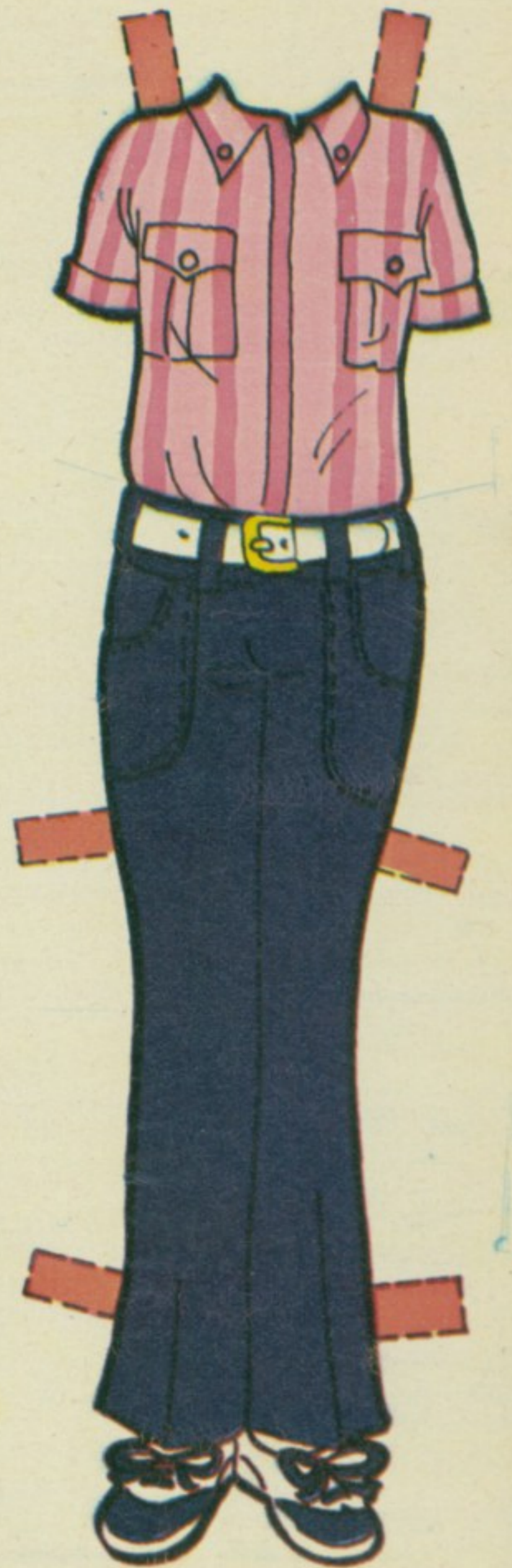
ОБУЦИТЕ АНУ

ЗАЛЕПИТЕ АНУ НА КАРТОН И ОНДА ЈЕ ИЗРЕЖИТЕ. ОДЕЋУ ИСЕЦИТЕ ЗАЈЕДНО СА ТРАКАМА И УЗ ПОМОЋ ТРАКА ОБЛАЧИТЕ АНУ

КОМПЛЕТ ЗА СВАКИ ДАН

ЗА ИЗЛЕНЕ И СПОРТ

ШОРЦ ЗА ПЛАЗУ
ОБЛАЧИ СЕ ПРЕКО
КУПАЊЕГ КОСТИМА

ХАЉИНА ЗА НЕДЕЉУ

ХАЉИНА ЗА ЦГРУ

У ИДУЋЕМ БРОЈУ ЦИЦА У ПАРИЗУ

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉА

Ученик сам седмог разреда имам 14 година. Скупљам марке, салвете и разгледнице. Желео бих да се дописујем са омладином широм света. Језик дописивања: српскохрватски и руски. Ратко Марковић, уч. седмог разреда Основне школе „Чедомир Јахимовић, Осјечани код Добоја.

Имам 16 година и ученик сам II разреда гимназије. Зовем се Братислав и желео бих да се дописујем са друговима и другарицама из земље и света. Језик дописивања српскохрватски и енглески. Посебно бих желео да се дописујем са другарицама. Мој хоби су марке, поп-плоче, поезија и озбиљна музика. Братислав Благојевић, Цвијићева 35, Ниш.

Редовно читам ваш лист, те бих волео да путем „Забавника“ стекнем пријатеље са којима ћу се дописивати. Имам 16 година. Скупљам разгледнице. Волим: шах, кошарку, музику и поезију. Желео бих да се дописујем са свим младићима и девојкама из свих земаља света. Језик дописивања: немачки, енглески или српскохрватски. Антун Кнезовић, ул. Змај Јове 10. Брчко.

Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама из целог света, а посебно из СССР и Енглеске. Имам 12 година и ученик сам шестог разреда основне школе. Скупљам маркоче и стари новац. Даме Нешковски, ул. Јане Сандански бр. 24, Охрид.

Желела бих да се дописујем са вршњацима из Југославије. Имам 13 година и идем у седми разред. Соња Марчеља, ул. Гајева 2. Ријека

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из Југославије. Идем у V разред основне школе „9 мај“. Хоби ми је сакупљање фотографија певача, салвета и разгледница. Соња Кахан, Осн. шк. „9 мај“ Прњавор, Босна.

Идем у пети разред Осн. школе „9 мај“. Скупљам салвете и честитке. Моја адреса: Слободанка Милановић, Осн. шк. „9 мај“ Прњавор, Босна.

Желим да се дописујем на српскохрватском језику с омладином из целог света. Имам 16 година. Сњежана Утјешимовић, Ул. ЈНА, 19, Копривница.

Желим да се дописујем с омладином из целог света. Имам 16 година. Скупљам салвете и стране марке. Фетхија Имамовић, ул. Тубић Мехе бр. 159, Лукавац.

Желела бих да се упознам с једном девојчицом која би ми слала салвете. Ја идем у обданиште али ћу ускоро поћи у школу. Весна Илић, ул. Књегине Љубице 4/10, Зајечар.

Јављам вам се из Војне ваздухопловне гимназије „Маршал Тито“ из Мостара. Желео бих да се дописујем са свим друговима и другарицама широм наше лепе домовине. Имам 16 година. Славко Кос, В. В. Г. „Маршал Тито“, Ја одељење, Мостар.

* укршћене речи *

Водоравно: 1) таласи, 6) река у Француској, 7) име глумице Гарднер, 9) старојудејски цар, 10) део зграде, 11) аутомобилска ознака за Лесковац, 12) део зграде, 13) име

невачице Фиццералд, 15) северноамерички драмски писац (Јуџин), 16) град у Француској, 18) лична замишља, 19) скраћеница једне арапске републике, 20) афирмација, 21) ранији орган власти, 23) два сугласника, 25) врста грождја, 26) прилог за време, 28) иницијали нашег књижевника („Мртве јавке“), 29) умор, 30) покрет оком, 32) ораница, 33) сирће, 35) наш недељни лист, 36) наш познати књижевник („На Дрини ћуприја“).

Усправно: 1) оперета Франца Лехара, 2) име глумице Мањани, 3) музичка нота, 4) врста гуштера, 5) име и презиме сплитског композитора („Мала Флорами“), 6) напитак, 8) планина у близини Београда, 10) предлог, 14) врста двоколице у северној Африци, 17) надимак просјак Арнеја из „Одисеје“, 21) прилог за место, 22) наша планина, 24) речна риба, 27) органска хемијска једињења, 31) град у Белгији, 34) иницијали америчког књижевника („Америчка трагедија“).

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) коала, 5) норд, 6) Петар К(очић), 8) ласо, о, 10) ада, 13) крамп, 15) ор, 16) Преспа, 17) сет, 19) вокал, 20) ара, 22) Лер, 23) Елора, 25) рак, 27) Римини, 28) ци, 29) Азија, 30) миш, 31) ра, а, 32) Гоја, 33) ме, 35) рода, 36) фрула.

МАЛА ПОШТА

ТО ЈЕ ОН!

Драги Забавниче,
У прошлом броју, уз чланак о јапанском спорту карате објавили сте и једну велику фотографију на којој сам, ако се не варам, препознала телевизијског спикера Каменка Катића. Или је то можда само случајна сличност са познатим спикером? Вежба ли заиста Каменко карате? Ја ипак мислим да не вежба и да то није он. Јер, то је, ако сам добро разумела, веома оштар спорт а Каменко делује као веома мирољубив човек.

Ваша читатељка
Јелена Бунушевац, студент
Београд, Проте Матеје 18

На слици је ипак Каменко Катић. Питали смо га јер и сами нисмо били сигурни и он нам је одговорио. „Да. То сам ја. Вежба карате пошто желим да postanем судија у овом спорту.“ Што се тиче мирољубивости карате је управо спорт — мирољубивих.

МИЛЕНКО, ГДЕ СИ?

Друже уреднице,
Надамо се да ћеш објавити овај наш оглас, а ми ћемо платити колико треба.

„Молимо друга Миленка Кузмановића да нам се јави на адресу: Звонко Тасевски, Попов Сава, Микеш Келемана 11, Темерин. Молимо другове који знају његову адресу да нам се јаве. Завршио је I, II, и III разред у Темерину. Разредни му је био Бјегојевић Манојло.“

Звонко и Сава

Оглас вам нећемо наплатити. Напишите нам неку занимљивост из Темерина.

Ко зна где је?

О АЈНШТАЈНУ И ТЕОРИЈИ РЕЛАТИВНОСТИ

Драги Забавниче,
Интересује ме да ли је код нас издата нека књига или уџбеник који поред тога што објашњава теорију релативности прича и о животу научника Алберта Ајнштајна?

Зорица, Бања Лука

Верујемо да у бањалучким књижарама можете да купите књигу професора др Татомира Анђелића о славном научнику и његовом делу. „Забавник“ ће у једном од следећих бројева донети опширнији текст о Ајнштајну и теорији релативности.

КАКТУСИ

Драги Забавниче,
Много сам се обрадовала кад сте почели да пишете о цвећу, а нарочито о кактусима. Ако је могуће одговорите ми да ли постоји књига о нези и гајењу кактуса? Затим, где се у Југославији налази највећа збирка кактуса? Моји родитељи и ја бисмо отпутовали да је видимо.

Нада Вренић, Ковин

На српскохрватском језику посебне књиге о кактусима нема, али зато у књигама о цвећу поједина поглавља су посвећена и кактусима. Те књиге су: „Цвијеће у кући“, Љерка Зеленко, Загреб; „Лончице“ Јоже Стргар, Љубљана; „Кај цвети ин зелени на окну ин в соби“ Франце Врџан, Љубљана.

Најбоље збирке кактуса могу се наћи по приватним кућама у Београду, Новом Саду, Сенти и Марибору. Треба ло би да посећујете изложбе цвећа јер ту се често могу видети збирке кактуса.

Књиге о кактусима су углавном на немачком језику.

КАКО ПОСТАТИ ХУМОРИСТА

Драга редакцијо,
Желео бих да postanем хумориста. Јасно ми је да се треба обратити некој хумористичкој школи, али не знам где она постоји. Реците ми са каквим успехом могу да се упишем у ту школу.

Никола Ивановић, Полој,
Босански Брод

На жалост, постоји школа за смејање, али за хумористе још није отворена. Пошто за Југословене нема проблема, излаз постоји: треба прочитати дела А. П. Чехова, и видети шта је смешно, а шта духовито. Чехов никада није ишао у школу за хумористе, али је ипак светски хумориста.

WALT DISNEY
МИКИ

